

A photograph of three women in a poolside setting. Two women are sitting on a red cushioned bench in the background, and one is in the pool in the foreground. The background features a large window composed of many small panes, each containing a different nature painting. The room is decorated with gold-trimmed columns and a hanging plant. The text 'via zuid' is overlaid in large yellow letters, and 'JAARVERSLAG 2024' is at the bottom.

via zuid

JAARVERSLAG 2024

Ika Schwander_ foto© Sanne Peper_ ROOMS festival

INHOUD

INHOUDELIJK VERSLAG 2024

VOORWOORD	4
1. ORGANISATIE	6
2. RESULTATEN 2024	8
3. MAKERS	8
4. PROJECTEN	9
5. PARTNERS	17
6. ZICHTBAARHEID	18
7. BEDRIJFSVOERING EN VERANTWOORDING	19
8. TOEKOMST	20

BESTUURSVERSLAG 2024

1. SAMENSTELLING BESTUUR	22
2. SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT	23
3. VERGOEDINGEN	23
4. VERGADERINGEN RAAD VAN TOEZICHT	24
5. GOEDKEURENDE TAAK RAAD VAN TOEZICHT	24
6. GOVERNANCE	24

BIJLAGE 1: MAKERS 2023	27
MAKERS DIE IN 2023 UITSTROOMDEN	37
BIJLAGE 2: PRESTATIEOVERZICHT STICHTING VIA ZUID 2024	50
BIJLAGE 3: OVERZICHT PROJECTEN EN TRAJECTEN	52
BIJLAGE 4: IMPACTKAART	54
BIJLAGE 5: PRESTATIEOVERZICHT INTRO IN SITU 2023	56
BIJLAGE 5: OVERZICHT ACTIVITEITEN SITTARD-GELEEN	58

A. INHOUDELIJK VERSLAG

VOORWOORD

‘Dit is het moment, dacht ze, waarop het verleden nog nakolkt, maar de toekomst als een vermoeden, net na de bocht gelegen, al voelbaar wordt. Hier gaat het om, om dit tussen twee oevers in staan, tussen twee tijden, twee stemmen, met mijn blote voeten in het water, balancerend op de gladde keien.’ (uit Rivieren keren nooit terug, Joke Hermsen)

In 2024 kwamen toekomst en verleden prachtig samen. Via Zuid bestaat 10 jaar, wat we vierden met de uitgave van een bundeling van interviews met makers die we in die periode hebben ondersteund. Een mooie waaier aan bevlogen en eigenzinnige makers die hun eigen pad bewandelen en hun stempel op het podiumkunstenlandschap weten te drukken, zoals **Celine Daemen, Merlijn Huntjens, Roshanak Morrowatian, Silke van Kamp en Sien Vanmaele.**

Het is ook het jaar waarin Via Zuid erkenning kreeg voor haar plannen voor 2025-2028, waarin we onszelf een rol van betekenis in de landelijke keten van talentontwikkeling toeschreven. De honorering van ons toekomstvisioen Route voor nieuwe verhalen met een plek in de landelijke BIS (basis infrastructuur), geeft ons het vertrouwen dat die rol ons past. We kijken dan ook met ambitie, durf en vertrouwen uit naar die toekomst die ‘net na de bocht gelegen, al voelbaar wordt’.

Ondertussen weten we met onze makers het heden met beide handen vast te grijpen. Onze makers gingen aan de slag met ‘3d modeling’, West-Afrikaanse religie, boeren en de orgasmekloof. Met het taboe rond huiselijk geweld, eenzaamheid onder jongeren, de Griekse dichteres Sappho en popicoon Taylor Swift.

Tijdens een theatrale presentatie over *Artist in School* (samenwerking met Het Laagland) in onze Sneak Peek waren leerlingen, docenten, ouders en grootouders tot tranen toe geroerd, waarmee de term ‘impact’ een tastbaar gezicht kreeg; met natte wangnetjes.

En we vergaten niet dat podiumkunsten ook een viering kunnen zijn waarbij we graag iedereen uitnodigen en betrekken. Het programma *Dans voor iedereen*, dat we op Cultura Nova presenteerden, was een uitnodiging aan publiek, professionals en podia om dans ook toegankelijk te maken voor blinden, slechtzienden, doven en slechthorenden.

Dit jaarverslag biedt een inkijk in de trajecten die we in 2024 hebben begeleid, de projecten, labs, coproducties en samenwerkingen die we hebben vormgegeven en de inzichten die we hebben opgedaan.

We zijn in 2024 opnieuw ondersteund door de Provincie Limburg, gemeenten Maastricht, Heerlen en Sittard-Geleen waar we mooie activiteiten hebben kunnen ontplooien en breidden onze werking verder uit naar Midden- en Noord-Limburg, waar we richting de toekomst ook financiële ondersteuning voor onze activiteiten aldaar hopen te ontvangen.

We danken alle makers, partners, subsidiënten en betrokkenen die samen met ons bouwen aan een kunstklimaat waarin talent kan floreren.

We wensen je veel leesplezier,

Een aantal mijlpalen:

- **Naomi Steijger** won de 'Meesterverteller 2023' prijs voor verhalende journalistiek met haar podcast *Zwermelingen*.
- De eerste gezamenlijk georganiseerde editie van Rooms performance festival in Marres
- Theo d'Or voor **Princess Isatu Hassan Bangura** in Via Zuid coproductie *Great Apes of the West Coast*.
- De ontwikkeling (achter de schermen) van onze nieuwe huisstijl en website.
- Sociaal artistiek project *We live here, who cares?* succesvol afgerond.
- Opzetten van landelijk speelfcircuit *Oproer*, dat in 2025 gelanceerd wordt.
- Eerste editie van Offspring tijdens SPRING Performing Arts Festival met Via Zuid maker **Ika Schwander**.
- Lancering *Makers* Monday* een reizend 'makersloket' i.s.m. landelijke partners, waar nieuwe podiumkunstenprofessionals terecht kunnen met al hun vragen.

Joost Segers
Artistiek directeur

Ton Driessen
Zakelijk directeur

Marie-Claire Defauwes
Voorzitter Raad van Toezicht

1. ORGANISATIE

A. MEDEWERKERS

In 2024 heeft de organisatie verschillende veranderingen doorgemaakt op het gebied van personele bezetting. Een belangrijke ontwikkeling vond plaats op 1 januari 2024, toen de tweehoofdige directie werd hersteld. Joost Segers werd na vier jaar artistiek leider bij Via Zuid, aangesteld als artistiek directeur en vormt sindsdien samen met Ton Driessen, die de rol van zakelijk directeur vervult, het directieteam. Deze samenwerking draagt bij aan een sterke en evenwichtige leiding van de organisatie.

Daarnaast hebben we in het afgelopen jaar afscheid genomen van enkele gewaardeerde collega's. In maart vertrok communicatiemedewerker Shanice Piebenga, die besloot een nieuwe, vaste functie elders te aanvaarden. Haar taken zijn per 1 augustus overgenomen door Karlijn Pauw, die sindsdien met veel enthousiasme en toewijding de communicatiefunctie vervult. In juni heeft Linda Becker de organisatie verlaten om een nieuwe uitdaging aan te gaan waar meer uren voor haar beschikbaar waren.

In het najaar van 2024 maakte Ton Driessen bekend dat hij in de loop van 2025 Via Zuid zou verlaten om zich op nieuwe uitdagingen te richten. In december werd de vacature via verschillende kanalen en platforms gepubliceerd om per 1 juni 2025 een opvolger te vinden.

B. MAKERS

Bij Via Zuid investeren we in makers met een onderscheidend en oorspronkelijk perspectief op de wereld. Zij vertalen hun visie naar authentieke, gedurfde en publieksgerichte artistieke vormen die resoneren in deze tijd. Onze selectiecriteria omvatten onder andere (artistieke) diversiteit, binding met Limburg, onderzoeksgedrevenheid en publieksbewustzijn, evenals de specifieke meerwaarde die Via Zuid hen kan bieden. We scouten actief op opleidingen en in het veld. Om een grote diversiteit aan makers te bereiken en op waarde te schatten zetten we onze jaarlijkse Open Call breed uit en betrekken we een meerstemmige meelees-commissie met voelsprietten in het Limburgse veld.

We bieden onze makers ruimte om te onderzoeken wat podiumkunst nú kan zijn en doen. In dit proces staat hun artistieke ontwikkeling centraal, zonder de wisselwerking met publiek, samenleving en het bredere veld uit het oog te verliezen. Samen bevragen we voortdurend de relevantie van podiumkunst en herdefiniëren we die waar nodig. Dit vraagt om durf, nieuwsgierigheid en aandacht. Onze makers zijn zich bewust van hun positie binnen het kunst- en maatschappelijke veld en zoeken actief naar manieren om impact te maken. Podiumkunst geeft het leven kleur en belicht ook de rauwe kanten ervan. Dit vereist een klimaat waarin makers vrij kunnen experimenteren, grenzen verleggen en risico's nemen. Via Zuid stimuleert dit door een omgeving te creëren waarin falen niet alleen mag, maar als integraal onderdeel van groei wordt gezien. Talentontwikkeling zien wij als een brave space, een uitnodiging om nieuwe wegen te verkennen, én een serieus te nemen speeltuin in het hart van de prestatiesamenleving. We geven makers vertrouwen en tijd om te ontwikkelen met meerjarige ondersteuning. We bevorderen een veilig werkklimaat door onze gedragscode, externe vertrouwenspersoon en de medezeggenschapsraad van makers nadrukkelijk onder de aandacht te brengen. En door onze makers vanuit zorg, aandacht en vertrouwen te benaderen.

Makers uit onze makerscollectie volgen een traject van maximaal vier jaar, waarin we hen begeleiden bij het opbouwen van een duurzame beroepspraktijk. Dit omvat artistieke en zakelijke ondersteuning, evenals advies over publiekswerking, marketing en netwerkopbouw. We stemmen de begeleiding af op de individuele behoeften van elke maker, met een nadruk op ontwikkeling en onderzoek.

We stimuleren onderling leren en kruisbestuiving en stimuleren de ontwikkeling van een makerscommunity onder andere met onze halfjaarlijkse makersdagen vol ontmoeting en inspiratie. Zo organiseerden we tijdens Cultura Nova een dag met voormalig Via Zuid-maker **Roshanak Morrowatian**, waarin zij een workshop gaf en vertelde over haar artistieke praktijk. En we organiseerden de bijeenkomst ‘Dans voor iedereen’, waarin Via Zuid-maker **Sharon Wesseling** en Danslab-maker **Mireia Váron Gallofré** hun ervaringen deelden over het creëren van werk voor en met doven en blinden.

Met onze makers bewegen we zowel binnen de bestaande infrastructuur van Limburg en daarbuiten, als op onbekend terrein, waar we pionieren en sectorvernieuwing stimuleren. We omarmen inter-, trans- en postdisciplinaire praktijken en versterken onze impact door samenwerkingen met diverse partners. Makers ontwikkelen zich niet in isolatie, maar midden in de samenleving, in dialoog met publiek, peers en partners.

Met onze makers, Labs, Sneak Peeks, coproducties en festivals blijven we bijdragen aan een levendig en dynamisch podiumkunstenklimaat in Limburg en daarbuiten.

C. FINANCIËN

In 2024 kreeg Via Zuid financiële steun van de Provincie Limburg en de Gemeenten Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen. Naast deze vaste bijdragen ontving Via Zuid ook extra ontwikkel geld via de Provincie Limburg, afkomstig van het Ministerie van OC&W.

Daarnaast kwamen er inkomsten uit samenwerkingen met partners, bijdragen van fondsen zoals het Cultuurfonds, Dioraphte, FSI Fonds, Brand Cultuurfonds, Amarte en AFK. Voor het sociaal-artistieke project in de Maastrichtse wijk Pottenberg droeg Cultuurmakers Maastricht bij.

In totaal bedroegen de inkomsten ruim € 865.000 Meer details zijn te vinden in paragraaf 7 en de Jaarrekening 2024.

D. EMMER

Om de uitwisseling tussen Via Zuid-makers te versterken en de verbinding met Via Zuid te optimaliseren, hebben we in 2024 makers gevraagd een vertegenwoordiging van vier personen samen te stellen. Dit leidde tot de oprichting van de Emmer (MR). Deze raad, bestaande uit **Marleen Hendrickx, Rosa Vrij, Noah Janssen en Naomi Steijger**, vertegenwoordigt de Via Zuid-makers, signaleert hun behoeften en brengt deze onder de aandacht bij Via Zuid. De Emmer fungeert als schakel op vier niveaus;

- Tussen makers onderling.
- Van makers naar het Via Zuid-team.
- Van het Via Zuid-team naar makers.
- Samen met het Via Zuid-team naar externe partners in Limburg.

De raad komt enkele keren per jaar (digitaal) samen en draagt bij aan het programma van de makersdagen.

In 2024 vond overleg plaats in mei, juni en oktober.

Mei: Vaststellen van de doelstelling.

- Juni: Bespreking van twee wensen:
 1. Meer uitwisseling tussen makers. Dit resulteerde in de mogelijkheid voor makers om tijdens makersdagen presentaties te geven over hun werkpraktijk.
 2. Meer transparantie over besluitvorming binnen Via Zuid.
- Oktober: Bespreking van een jaarlijks feedbackmoment voor makers over hun samenwerking met Via Zuid. Er is besloten om dit via een online enquête te realiseren, waarbij de Emmer de antwoorden anonimiseert en een globaal verslag opstelt.

2. RESULTATEN 2024

In ons Bedrijfsplan 2021-2024 formuleerden we een reeks doelstellingen. In 2024 hebben we een groot deel van deze doelstellingen kunnen bewerkstelligen:

- Er zijn nieuwe samenwerkingen ontstaan met partners in Noord- en Midden-Limburg.
- We hebben de banden met podia en festivals verder versterkt.
- We zijn verbindingen aangegaan met organisaties buiten de culturele sector.
- Nieuwe presentatieplekken zijn verkend en benut.
- De samenwerking met kunstvakopleidingen in Limburg is voortgezet.
- Het concept Sneak Peek is uitgebreid naar Midden- en Noord-Limburg.
- Festival Winternights kreeg een vervolg.
- *ZuidZone* en *Artist in School* vonden plaats in Geleen, in samenwerking met Het Laagland.
- Met *We live here, who cares?* zijn we een meerjarig wijkproject gestart in Pottenberg,

In 2024 werden zesentwintig nieuwe projecten ontwikkeld/gerealiseerd, waarbij Via Zuid als (co)producent betrokken was. Daarnaast speelden elf producties door of gingen in reprise.

Ook droeg Via Zuid bij aan vier talentontwikkelingstrajecten:

- Talentlab in samenwerking met Toneelgroep Maastricht
- Danslab in samenwerking met SALLY Maastricht
- Muzieklab in samenwerking met Intro in Situ
- Co-Lab in samenwerking met Huis voor de Kunsten en schrit_tmacher

Voor een gedetailleerd overzicht verwijzen we naar bijlage 2 (Prestatieoverzicht 2024) en bijlage 4 (Projecten en trajecten 2024). Daarnaast is Via Zuid als netwerkorganisatie betrokken bij Dans Right Now!.

3. DE VIA ZUID-MAKERS 2024

In 2024 bood Via Zuid ondersteuning aan achttien makers en collectieven, waaronder één afstudeerder. Deze ondersteuning omvatte zowel begeleiding, advies en netwerkvorming als financiële steun. Daarnaast werkten we samen met twee voormalige Via Zuid-makers binnen de Nieuwe Makersregeling. Drie bestaande samenwerkingsverbanden (Labs) werden voortgezet.

Voor een uitgebreid overzicht, zie bijlage 3 (Projecten en trajecten).

Aan het einde van 2024 is een selectie gemaakt van makers en plannen voor 2025.

4. PROJECTEN

4A. DE LABS: ONDERZOEKEN EN EXPERIMENTEREN

We hebben in 2024 onze beproefde vrijplaatsen voor diverse makers, onderzoek en kruisbestuiving vol creatieve energie voortgezet. De labs stimuleren artistiek onderzoek, kruisbestuiving en vernieuwing. Daarnaast dienen ze als broedplaatsen voor de makerscollectie. De kortere duur van de labs biedt een goede mogelijkheid makers (beter) te leren kennen. Bovendien bieden ze de kans aan makers uit onze Via Zuid collectie om een aspect van hun makerschap uit te diepen en samenwerkingen met andere makers en disciplines te onderzoeken.

TALENTLAB

Onze jaarlijkse samenwerking met Toneelgroep Maastricht brengt een diverse groep opkomende makers uit verschillende disciplines en achtergronden samen. Dit lab biedt ruimte voor een vrije, creatieve uitwisseling, waarin experiment en ontmoeting centraal staan.

Dat leverde een leerzaam en verdiepend proces op, en ook prachtige resultaten. De makers gaven elkaar workshops vanuit hun eigen praktijk en er werd in veel verschillende constellaties samengewerkt en ontzettend veel sterk materiaal geproduceerd. **Nina Iggy** verdiepte haar onderzoek naar huid en lichamelijkeheid, **Annabel Schouten** maakte een installatie met 7 violen, **Dirk Vaessen** experimenteerde met papieren kostuums, **Sjaïd Foncé** creëerde een hypnotiserende ritmische performance, **Laila Claessen** ging een duister-komische samenwerking aan met **Sander Deckx**, die als talentvolle acteur en schrijver in rolstoel een eigen perspectief aan de makersgroep toevoegde en **Thirza Riphagen** prikkelde haar rebelse kant, door niet alleen als danser en choreografe op te treden, maak ook ad hoc een feministische punkband op te richten met Sofie Kramer, die een volgende stap zette in haar onderzoek naar de emancipatie van paaldansen als artistieke discipline.

Een tekenend citaat uit de evaluatie:

‘Talentlab heb ik ervaren als een rollercoaster en een bubbel die ik nooit meer zal vergeten. Ik vond het een hele bijzondere ervaring en het heeft mij ontzettend veel gebracht binnen mijn eigen proces als kunstenaar! Het was fantastisch de mogelijkheid te hebben om vijf weken lang met anderen kunstenaars onze artistieke processen en vragen met elkaar te delen.’
(Nina Iggy)

De presentatie op de museumnacht had veel bezoekers, waaronder relatief veel jong (t/m 30) publiek en internationale studenten en expats.

Coaching was in handen van dramaturg Paul Slangen (TgM) en Joost Segers (Via Zuid) en er was voorzien in technische ondersteuning.

DANSLAB SALLY/VIA ZUID

Het Danslab, een samenwerking met SALLY Dansgezelschap Maastricht, is een werkplaats waar choreografen en publiek samen nieuw werk creëren. Danslab biedt ruimte aan zowel opkomende choreografen aan het begin van hun carrière als aan choreografen die op zoek zijn naar nieuwe manieren om verhalen te vertellen via dans en beweging. Binnen het Danslab 2024 hebben **Mireia Varón Gallofré**, **Sellam el Achari** en **Thirza Riphagen** (verdiepend) onderzoek gedaan.

Mireia deed samen met dichter Puck Füsers en geluidsontwerper Myra-Ida van der Veen onderzoek naar het ontwikkelen van vernieuwende vormen van dans die toegankelijk zijn voor blinden en slechtzienden. In plaats van een bestaand werk achteraf te voorzien van audiodescriptie, wilde Mireia bij de ontwikkeling van het werk al uitgaan van de ervaring van blinden. Het onderzoek heeft niet alleen nieuwe tools en inzichten opgeleverd, maar ook de korte performance *Skin Hunger*, die Maastricht en Amsterdam gespeeld heeft voor een gemixt publiek van blind en ziend publiek.

Sellam ging zijn onderzoek in met vragen over zijn werkwijze, over muziek, over het vastleggen van beweging zonder de 'in het moment' kwaliteit van improvisaties te verliezen. In de loop van het onderzoek kwam er ook onderzoek naar een alternatieve locatie en relatie tot het publiek bij. Het resultaat danste hij op verschillende locaties, waaronder in Geleen en Aken.

Thirza had eerder een kort onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van de tafel als object in choreografie. Daar kwam een persoonlijke urgentie bij in het onderzoek naar *Aan tafel*, waarbij ze de link legde met het taboe rondom huiselijk geweld. In het Danslab heeft ze kunnen werken aan haar artistieke signatuur, waarin ze meer theatraliteit, personages en conflict in de choreografie heeft verweven. Ook hier is een korte productie ontstaan die een aantal keer in Maastricht heeft gespeeld. We zijn met haar in gesprek over mogelijkheden om dit sterke materiaal op termijn verder uit te werken tot een langere voorstelling. Die zou Thirza het liefst voor jongeren spelen, omlijst door nagesprek, om deze zware thematiek uit de taboesfeer te halen en op een zorgzame manier bespreekbaar te maken.

Coaching werd verzorgd door SALLY en Via Zuid en waar nodig werd externe coaching ingeschakeld.

MUZIEKLAB

Het muzieklab 2024 startte in april met deelnemers **Wieke van Rosmalen, Koen de Witte, Julia Warren en Nader Adabnedjad**. De makers zijn onder meer geselecteerd op hun gretigheid om uit hun comfortzone te willen breken en een bijzondere interesse in (vernieuwende) muziek en performance. Tijdens het lab werkte de groep intensief met elkaar in 'de rink', een onlangs door Elisabeth Strouven aangekocht pand waarin verschillende sociaal-maatschappelijke activiteiten worden ontplooid. De presentatie van het muzieklab werd gekoppeld aan een samenkost van 'bewoners' van het pand, die niet altijd even vanzelfsprekend met kunst en cultuur in aanraking komen. Naderhand gaven alle makers aan dat ze samenwerkingen in verschillende constellaties met elkaar ook na het Lab willen voortzetten.

De groep werd gecoacht door Intro in situ en Via Zuid. Pop in Limburg keek mee en sprong bij waar het kon.

4B. WIJKPROJECTEN

Pottenberg Maastricht: *We live here, who cares?*

Zonder veel bombarie streken zes kunstenaars van **MOHA** in mei 2022 neer in een appartement in de Maastrichtse wijk Pottenberg. Met een sloopflat als uitvalsbasis, waar ze woonden en werkten tussen de andere bewoners, probeerden ze zelf in het ritme van de wijk te komen om later samen met de bewoners een kunstproject neer te zetten. Met het artistieke project *who cares?* doet kunstenaarscollectief MOHA langlopend onderzoek naar de rol van zorgen (care) in onze samenleving. Vanaf de plek in Pottenberg verkenden ze het thema zorg in relatie tot onderwerpen als de wooncrisis, 'buurt' en het creëren van een thuis. Ze waren hier op uitnodiging van Cultuurmakers Maastricht, kunstenaarsplatform SoAP en wij als talentontwikkelaar Via Zuid. Met als doel kunst en cultuur te brengen buiten het stadscentrum.

De eerste maanden hebben ze vooral hun best gedaan vertrouwen op te bouwen, door te koken in de Buurtbrök, brood uit te delen bij de broodbank of te helpen bij de voedselbank. Ze hebben briefjes in de bus gedaan en mensen uitgenodigd met hen door de wijk te lopen. Later tijdens hun verblijf ontwikkelden ze een interventie in de openbare ruimte genaamd 'De Pottenberger': golfbaan, spa en meer', een mobiele interactieve ruimte die door de straten van de buurt bewoog. Deze happening in de buurt werd gedurende 2023 elke tweede zondag van de maand uitgevoerd. In november 2023 werd een weekend workshop georganiseerd in de woning in Pottenberg. Hieraan namen makers van Via Zuid deel. In 2024 resideerden een aantal makers in Pottenberg onder leiding van MOHA, waarbij zij hun kennis, kunde en netwerk in de wijk met hen deelden. Ter afsluiting van het project ontwikkelde maker van film en performance Paulien Oltheten een film over *We live here, who cares* en de aanwezigheid van MOHA in de wijk. De film werd in het appartement in de Pottenberg vertoond, waarbij wijkbewoners werden uitgenodigd, en tijdens het Winternights festival.

ZuidZone

ZuidZone is een maatschappelijk en duurzaam kunstproject, opgezet en uitgevoerd door Het Laagland in de wijk Geleen-Zuid. De nadruk ligt op theatrale ontmoetingen. Via Zuid draagt bij aan het project door makers uit te wisselen en financiële ondersteuning te bieden.

Samen met geïnteresseerde buurtbewoners, ook wel wijkmakers genoemd, bedenken en organiseren de makers projecten met theater, muziek, radio, fotografie en beeldende kunst. Samen acteren, knutselen, bouwen, tuinieren of koken ze. Alle thema's en vormen die door de wijkmakers als interessant en belangrijk worden ervaren kunnen de start zijn van een nieuw project.

Vanuit deze diverse, theatrale ontmoetingen gaan makers en wijkmakers altijd voor verbinding en verwondering. Samen maken zij het gewone bijzonder. Zo ontstaat wederzijds ruimte voor een verrijkte blik op (samen)leven en je echt thuis voelen in je eigen buurt.

In 2024 koppelde Via Zuid **Femke Stassen** en **Quintijn Relouw** aan *ZuidZone*. Drie projecten waren voor een breed publiek toegankelijk; *Vluchtgevaar* en *Vrechlap* tijdens Festival Spectaculo en de spetterende eindejaars dinershow *Aan Tafel* in een pop-up restaurant in Geleen Zuid.

4C. SCHOOLPROJECT

Artist in School

Is er binnen de omgeving van de middelbare school een plek voor kunstenaars? Met die vraag ging kunstenaarsduo **Anoek Oostermeijer** en **Mees Walter** in 2022 aan de slag tijdens het project *Artist in School* op het Graaf Huyn College in Geleen. Dit project is geïnitieerd door Het Laagland. Verschillende organisaties, waaronder Via Zuid, haakten aan. Anoek en Mees rondden hun residentie op het Graaf Huyn najaar 2023 af en in schooljaar 2023-2024 namen theatermakers **Judith Westbroek** en **Rajja Iglesias Gomez** het stokje over.

4D. SNEAK PEEKS

Sneak Peeks zijn theatrale blind dates voor publiek dat in is voor iets nieuws en het leuk vindt om beloftevolle makers aan het werk te zien en te 'ontdekken'. Het zijn onze proeverijen van pril, onbekend en vaak onaf werk. Voor makers is het een kans om nieuw werk, experiment en work-in-progress te toetsen aan een publiek. Vast onderdeel is een gesprek met het publiek waarin zij hun ervaringen kunnen delen en vragen kunnen stellen. In 2024 werden negen Sneak Peeks georganiseerd, verspreid over de provincie Limburg. De volgende makers boden we een podium tijdens de Sneak Peeks; **Rajja Gomez Iglesias & Judith Westbroek** (THT Sittard 23 01 & 01 11), **Sofie Kramer** (PLT Heerlen, 13 03), **King Sisters** (Theater a/h Vrijthof Maastricht, 12 04), **Marcos Valster da Costa Ferreira & Sebas van der Donk** (THT Sittard 16 05), **Nienke Nasserian** (Munttheater Weert, 25 06), **Laila Claessen** (PLT Heerlen 02 10), **Sharon Wesseling & Sebas van der Donk** (ECI Cultuurfabriek, 14 11), **Rosa Vrij & Marleen Hendrickx** (Theater a/h Vrijthof 23 11).

5. FESTIVALS

Winternights

De negende editie van Winternights vond op vrijdag 13 en zaterdag 14 december 2024 plaats in en rond de Lutherse Kerk in Maastricht. Tijdens het festival was 'onaf' werk, oftewel work-in-progress, te zien van verschillende theatermakers, performers, choreografen, componisten en beeldend kunstenaars, op verschillende locaties doorheen de stad Maastricht.

Winternights bood wederom een breed en gevarieerd programma, waarin een breed scala aan makers hun artistieke onderzoek zichtbaar maakten. Alle deelnemende kunstenaars waren verbonden aan en uitgenodigd door de organisatoren C-TAKT, SoAP Maastricht en Via Zuid. Dat waren Samuel Baidoo, **Princess Isatu Hassan Bangura**, David Bergé, Rita Bifulco, Ata Güner, Emi Kodama, **Sofie Kramer**, Salomé Mooij, Paulien Oltheten & **MOHA**, **Naomi Steijger** en Hüseyin Umaysiz. Zij kregen de kans om hun werk te presenteren, te toetsen en te verfijnen met het Winternights-publiek.

Rooms

Rooms festival werd voor het eerst in gezamenlijkheid georganiseerd door Marres, de Brakke Grond, Dansateliers, FASHIONCLASH en Via Zuid. Jonge makers en gevestigde talenten brachten performance, theater, beeldende kunst, dans, mode en muziek. Een weekend waarin fragiele jurken kleurrijk glas in lood tot leven brachten, waar de lichamen van dirigenten in levende partituren veranderden, manuscripten werden gedicteerd en een schoenenboer je meenam in absurdistische machtsverhoudingen. De Line up werd gevormd door Via Zuid maker **Ika Schwander** i.s.m. Fran Hayes, Buren, Merette van Hijfte & Pleuni Veen, Kinga Jaczewska, Mauricio Limon, David Maroto en Genevieve Murphy.

Later in het jaar, tijdens het professionals programma van SPRING festival, sloegen SPRING Academy en Rooms Performance Festival de handen ineen om kennis, netwerk, inspiratie en plezier te delen. Bijgestaan door een aantal inspirerende gasten zoals choreograaf Katja Heitmann, Marres directeur Valentijn Byvanck, theatermaker Boukje Schweigman modereerde Via Zuids artistiek directeur Joost Segers een bijeenkomst over performance in een museale context.

5. COPRODUCTIES & NETWERKEN

Cement-Via Zuid

Op festival Cement 2024 presenteerde **Jelle Huizinga** zijn afstudeervoorstelling van Toneelacademie Maastricht, de performatieve postpunk-rap performance *Zucht*. In deze kruising tussen muziek en performance ging hij op zoek naar kwetsbaarheid te midden van hardheid en adrenaline. De voorstelling werd goed ontvangen en er volgde een tour door Nederland en België, waarin ook festival Musica Sacra in Maastricht en Zomerparkfeest in Venlo aan werden gedaan. Daarnaast gingen artistiek directeur van festival Cement Leonie clement en artistiek directeur van Via Zuid Joost Segers in gesprek met derdejaars studenten van Toneelacademie Maastricht. De studenten werden van feedback voorzien op hun voorstellingsconcepten en zij selecteerden het concept *Horse Girl Fantasies* van **Laura Dreyer** voor de coproductie van 2025.

Unboxed

In samenwerking met Over het IJ en SoAP, coproduceerden we een nieuw werk van **Boris de Klerk** *Er is geen ritme, er is regen*, in het kader van Unboxed. Nieuwe makers kregen ruimte, begeleiding en budget om een korte nieuwe performance op locatie te maken die getoond werd in routes tijdens het festival. Het werk van Boris is daarna nog in verschillende versies uitgevoerd, waaronder op festival Cultura Nova.

OFFSPRING

Internationaal performance festival SPRING in Utrecht organiseerde samen met Dansateliers, DansBrabant, Het Huis, en Via Zuid OFFSPRING. Ieder van deze partners droeg een nieuwe maker aan die binnen de kaders van SPRING de ruimte kreeg om work-in-progress te tonen. Voor het festival leerden de makers elkaar kennen en tijdens de presentatie gingen ze het gesprek aan met het publiek waarin, naast regulier publiek, ook veel kunstvakstudenten en theater/dansprofessionals aanwezig waren die de makers van feedback en input konden voorzien. Het is een mooie gelegenheid voor makers om onderzoek te toetsen, maar ook om de ontmoeting met spelers in het (inter)nationale podiumkunstenlandschap aan te gaan. Vanuit Via Zuid toonde **Ika Schwander** materiaal dat ze samen met de Londense Lizzy Deacon ontwikkelde.

Dans Right Now!

Ons gezamenlijke doel is om een levendig en inspirerend dansklimaat te creëren voor dansers, makers, instellingen en publiek in Limburg. Samen met SALLY, Nederlandse Dansdagen, schrit_tmacher, Huis voor de Kunsten en The Notorious IBE werken we hieraan onder de naam Dans Right Now!

Op 19 maart 2024, tijdens schrit_tmacher, vond een tweede bijeenkomst plaats met betrokkenen uit de sector om de danscommunity in Limburg te versterken. Voorafgaand werden vragen opgehaald om inzicht te krijgen in de behoeften en verwachtingen van de deelnemers. Hieruit kwam onder andere naar voren dat (jonge) makers een grote behoefte hebben aan ruimte en mogelijkheden om zich verder te ontwikkelen in Limburg.

Tijdens de Nederlandse Dansdagen 2024 organiseerden we opnieuw een inspirerende bijeenkomst waar verschillende dansmakers zich konden presenteren aan elkaar en aan professionals uit de Limburgse danssector. Zoë Greten, **Mireia Varón Gallofré**, Nina Du-moulin en Fleur Zwartkruis deelden hun passie en visie in bevlogen presentaties voor een aandachtig publiek. De avond werd gehost door Annette Embrechts, dansrecensent van de Volkskrant.

Cultuurinslag Noord- en Midden-Limburg

Sinds 2022 is Via Zuid actief betrokken bij Cultuurinslag, een platform voor en met cultuurele en maatschappelijke initiatiefnemers die met sociaal-artistieke projecten impact willen maken in hun eigen leefomgeving in Noord- en Midden-Limburg.

In 2024 realiseerden we gezamenlijk een aantal presentaties van Iets met Boeren van Via Zuid maker **Marleen Hendrickx**. Op 28 februari 2024 organiseerden we een inspiratiebijeenkomst op een zorgboerderij in Tungenrold en tijdens Limburg Festival werd Iets met Boeren diverse keren opgevoerd op het boerenbedrijf van de familie Kemper in Swartbroek.

Enter Festival

Na het wegvallen van het landelijke afstudeerfestival voor theaterscholen, het ITS festival, werd er een leemte geconstateerd. Een behoefte aan presentatie, uitwisseling en kennisdeling voor afstudeerders. Het door recente alumni opgezette platform ENT klopte aan bij verschillende instellingen door het land, waaronder Via Zuid, voor advies en middelen om een nieuw festival op poten te zetten voor en door afstudeerders. Met minder aandacht voor competitie en meer voor uitwisseling waarbij meer verschillende theateropleidingen (ook in ondersteunende functies) gerepresenteerd werden. In 2024 vond de tweede editie van het festival plaats in den Haag bij Het Nationale Theater, ook afstuderenden en alumni van toneelacademie Maastricht waren goed vertegenwoordigd. In 2025 vindt het reizende festival plaats in Groningen en we zetten erop in om in de toekomst ook een editie in Maastricht te faciliteren.

Kruisbestuiving makers en het veld

Wij zetten ons actief in voor samenwerking tussen onze makers, zodat zij elkaar kunnen ondersteunen en expertise kunnen delen. Huidige makers van Via Zuid doen regelmatig een beroep op (oud-)makers voor artistieke coaching, een ontwikkeling die wij van harte stimuleren. Om dit te faciliteren, hebben we een regeling opgezet waarmee we een beperkte financiële bijdrage beschikbaar stellen voor makers die elkaar om hulp vragen. In 2024 maakten onder anderen **Rosa Vrij** gebruik van de expertise van **Sofie Kramer** en deed Sofie op haar beurt een beroep op **Joske Koning** en **Erik van de Wijdeven**.

Oproer

De theatersector staat onder druk; met steeds minder financiële middelen wordt het voor opkomende makers steeds moeilijker om een plek te vinden waar ze hun talent kunnen laten zien en groeien. Acht productiehuizen in Nederland, Likeminds, Podium Bloos, Werkplaats Walhalla, Karavaan, Viva Zuid, Theater de Generator, De Nieuwe Oost en Station Noord, hebben besloten hun krachten te bundelen, wat leidde tot het ontstaan van Oproer. Oproer maakt zich sterk voor meer kansen voor startende makers, op zoek naar speelplekken en publiek. Het is een landelijk initiatief dat deze opkomende theatermakers ondersteunt bij productie, marketing en publieksbenadering, waarbij de focus ligt op het opbouwen van een duurzame carrière. Samen bieden wij een platform voor het ontwikkelen van nieuwe producties en maken we de uitwisseling van deze producties door heel Nederland mogelijk.

Oproer wordt mogelijk gemaakt door het VriendenLoterij Fonds, dankzij een extra schenking van de VriendenLoterij.

Makers*Monday

Een nieuw initiatief dat in het leven is geroepen voor het beantwoorden van vragen van beginnende makers, schrijvers, acteurs, regisseurs, dramaturgen, scenografen, programmeurs, producenten, technici en andere podiumkunstprofessionals. Samen met partnerorganisaties doorheen het land organiseren we sinds 2024 iedere eerste maandag van de maand *Makers* Monday* in een andere stad.

4F. OVERIG

Selectie 2025

De makersselectie voor 2025 kreeg zijn beslag in 2024. We ontvingen 39 aanvragen, waarvan we er 14 honoreerden. Samen met een adviesraad, die in 2024 bestond uit Nina Willems (Panda & Toneelacademie Maastricht), Wieke Vrijhoef (MaasPoort), Janneke Schmeitz (Schrittmacher, PLT) en Mayke Roels (*ZuidZone*, Laagland) werd een voorselectie gemaakt, waarmee artistiek directeur Joost Segers in gesprek ging. Er werd gelet op factoren als artistieke kwaliteit, diversiteit en binding met Limburg. Hieruit volgde de Via Zuid makerscollectie 2025: **Noah Janssen**, **Ika Schwander**, **Princess Isatu Hassan Bangura**, **Zorba Huisman**, **Sebas van der Donck** (Nyxland), **Marleen Hendrickx**, **King Sisters**, **Rosa Vrij**, **Thirza Riphagen**, **Boris de Klerk** en **Sofie Kramer** stromen door in hun vierjarige traject. Nieuwe instromers zijn componist, improvisator & schrijver **Sachit Ajmani**, performer, theatermaker & regisseur **Layla Önlén** en maker & performer **Maarten Heijns**. **Naomi Steijger** stroomt formeel uit als maker, maar blijft verbonden in de uitloop van haar traject. Daarnaast hebben we verschillende makers een plekje kunnen geven in een van onze labs.

Makersdagen

In 2024 organiseerden we twee makersdagen, om communityvorming en kruisbestuiving tussen onze makers te bevorderen en nieuwe inspiratie, ontwikkelingen en actuele thema's te bespreken. De eerste makersdag vond plaats in januari in het Toon Hermans Theater in Sittard. Onze communicatiemedewerker Shanice Piebenga gaf een workshop over marketing, programmeur Violien Vockx prikkelde het publieksbewustzijn van de makers nog verder en we sloten af met een bezoek aan de Sneak Peek, waarin **Judith Westbroek** en **Rajja Iglesias** theaterafleren terugblikten op Artist in School.

De tweede makersdag organiseerden we op Cultura Nova festival in Heerlen. De oud-Via Zuid makers van Rover, **Roshanak Morrowatian** en **Mami Izumi**, gaven een workshop, waarin choreografie, Perzische cultuur en community building bij elkaar kwamen en ze vertelden over hun praktijk. Via Zuid maker **Rosa Vrij** gaf een presentatie over haar artistieke praktijk en haar aanpak, waarin ze in 'universa' een thema uitdiept in verschillende artistieke expressies en disciplines zoals theater, interactief beeldend werk en graphic novel en ze deelde haar vragen met de andere makers. De makers sloten aan bij een zomerborrel die we organiseerden met partners, (oud)medewerkers en onze Rvt, om onderlinge banden te versterken, informeel te netwerken en samen te ontspannen. In de avond bezochten we met de makers Dans voor iedereen, een bijeenkomst over inclusieve dans die Via Zuid samen met Cultura Nova, Via Zuid maker **Sharon Wesseling** en danslab maker **Miriea Váron Gallofré** organiseerde.

5. PARTNERS

Wij hechten veel waarde aan brede ondersteuning voor de maker en zijn of haar ontwikkeling. Daarom vinden we het essentieel dat elke maker wordt verbonden met een producent. De maker staat hierbij centraal en is zelf verantwoordelijk voor het nemen van initiatief. Via Zuid biedt waar nodig bemiddeling en advies. Zodra een producent is gevonden, nemen wij contact op om samen verwachtingen af te stemmen en afspraken vast te leggen. Deze afspraken worden door Via Zuid officieel vastgelegd in een overeenkomst.

In 2024 werd samengewerkt met de volgende partners/producenten:

Toneelgroep Maastricht | SALLY Dansgezelschap Maastricht | Intro in Situ | Festival Cement | Het Laagland | Cultuurhuis Heerlen | PLT Heerlen | FASHIONCLASH | St. Step by Step/schrit_tmacher | Zwolse Theaters | Over t IJ Festival | Rover | 20Hertz | ECI Cultuurfabriek - Roermond | Club Lam | Woonpunt | Cultuurmakers Maastricht | Studium Chorale | Likeminds | Munttheater Weert | Toon Hermans Theater Sittard | Pop in Limburg | Huis voor de Kunsten Limburg | SoAP Maastricht | SCHUNCK | King Sisters | Oxygen | Limburg Festival | Graaf Huyn College | IBE Heerlen | Nederlandse Dansdagen NTGent | Karavaan Alkmaar | De Generator Leiden | Walhalla Rotterdam | Station Noord Groningen | Podium Bloos Breda | Theater aan de Rijn Arnhem | Marres Maastricht | Dansateliers Rotterdam | De Brakke Grond Amsterdam.

Publieksbewustzijn, het tonen aan een publiek, in wat voor vorm dan ook, is een belangrijk toetscriterium bij de selectie van makers. In 2024 zijn de Via Zuid-makers op de volgende podia/festivals zichtbaar geweest: Cultura Nova – diverse locaties Heerlen | Theater aan het Vrijthof/AINSI - Maastricht | Bordenhal Maastricht | Winternights Festival - Maastricht (diverse locaties) | Festival Cement - 's-Hertogenbosch | Theater Karroessel - Geleen | Cultuurhuis Heerlen | Cultureel Lint - Weert | schrit_tmacher - Heerlen, Kerkrade, Aken | Limburg Festival - Midden-Limburg | De Garage Venlo | Maaspoort Venlo Theater Kerkrade | ECI Cultuurfabriek | |Museumnacht Maastricht | Lutherse kerk Maastricht | diverse scholen in Limburg | diverse podia in binnen- en buitenland.

Via Zuid onderhoudt vanzelfsprekend sterke banden met het kunstvakonderwijs in Limburg, waar de makers van de toekomst worden opgeleid. In 2024 hebben we de samenwerking zoveel mogelijk voortgezet met de volgende opleidingen: Toneelacademie Maastricht, i-Arts Maastricht en Conservatorium Maastricht. samenwerking in 2023 zo veel als mogelijk gecontinueerd: Toneelacademie Maastricht | i-Arts - Maastricht | Conservatorium Maastricht.

6. ZICHTBAARHEID

In 2024 hebben we ons ingezet om zowel onze makers als onze organisatie optimaal onder de aandacht te brengen. Daarnaast lag de focus sterk op de begeleiding en advisering van onze makers op het gebied van marketing. Ondanks het tijdelijk ontbreken van een communicatiemedewerker binnen onze organisatie, hebben we deze doelen succesvol gerealiseerd.

Een van de voornaamste activiteiten in 2024 met betrekking tot de zichtbaarheid was het opfrissen van de huisstijl van Via Zuid. Samen met Zuiderlicht Maastricht is er een half jaar lang achter de schermen hard gewerkt aan de rebranding. Het doel was om een frisse, open en toekomstgerichte huisstijl neer te zetten die aansluit bij onze plannen voor de toekomst. Vanaf november 2024 is de huisstijl langzaam doorgevoerd in alle middelen.

Daarnaast is er gewerkt aan de zichtbaarheid van onze makers. Van elke nieuw aan ons verbonden maker schetsen we een portret dat wordt geplaatst op onze website en gedeeld via de sociale media. Van alle makers volgen we het proces van de projecten waar zij - gesteund door Via Zuid - aan werken en brengen deze onder de aandacht via onze nieuwsbrief, website en social media. We zien erop toe dat onze naam als coproducent wordt vermeld in alle uitingen van de makers zelf. Ook onze (sociaal)artistieke projecten en labs worden gedurende het jaar uitgelicht via onze kanalen.

In 2024 ondersteunden en begeleidden wij Via Zuid-makers in hun zoektocht naar - en verhouding met - het publiek. Bij de een bestond dit uit feedback en tips geven over publieksteksten en communicatiemiddelen, bij de ander (ook) uit het meeschrijven aan marketing- en subsidieplannen en het meedenken over het vinden van bijvoorbeeld nieuwe doelgroepen en partners.

In 2024 continueerden we het mediapartnership met ZOUT, het culturele magazine met een Zuid-Nederlandse en Vlaamse cultuuragenda. We introduceerden 'De route van', een reeks over makers van Via Zuid waarin zij zich kort kunnen presenteren aan een breed publiek en inzoomen op het project waar ze op dat moment aan het werk waren. In 2024 zijn **The King Sisters**, **Sebas van der Donk**, **Sharon Wesseling**, **Noah Janssen**, **Laila Claessen** en **Rosa Vrij** opgenomen in de reeks. In het decembernummer van ZOUT werd er een volledige spreadpagina gewijd aan Winternights.

Via persberichten, aankondigingen, online uitingen rondom het werk van onze makers én nominaties en prijswinnende Via Zuid makers hadden we in 2024 ook genoeg free-publicity. Zo ontving **Princess Isatu Hassan Bangura** een Theo D'or voor de meest grensverleggende podiumpresentatie met haar solovoorstelling *Great Apes of the West Coast* en **Naomi Steijger** won de 'Meesterverteller 2023' prijs voor verhalende journalistiek met haar podcast *Zwermmelingen*.

7. BEDRIJFSVOERING EN FINANCIËN

Terugblik op 2024: Financiële ondersteuning en ondernemerschap

2024 markeerde het vierde en laatste jaar van de cultuurplanperiode 2021-2024. Gedurende deze periode ontvangt Via Zuid structurele ondersteuning van de Provincie Limburg en de gemeente Maastricht. Daarnaast steunen ook de gemeenten Heerlen en Sittard-Geleen onze organisatie, al werken zij niet met een vierjarige subsidiecyclus. Daarom dienen wij daar jaarlijks een aanvraag in, die in 2024 door beide gemeenten werd gehonoreerd. Alle subsidiënten, met uitzondering van Heerlen, hebben hun bijdragen geïndexeerd. Daarnaast ontving Via Zuid in 2024 middelen via de Provincie Limburg, afkomstig uit een budget van het Ministerie van OC&W bedoeld om de culturele infrastructuur te versterken, met speciale aandacht voor ontwikkelinstellingen.

Ondernemerschap en eigen inkomsten

Hoewel Via Zuid zelf geen producties maakt zoeken we actief naar manieren om eigen inkomsten te genereren. Hiervoor hebben we een aantal strategieën ontwikkeld:

- Coproductiebijdragen & uitkoopsommen: We maken afspraken met festivals over financiële bijdragen voor coproducties.
- Winternights: Voor dit mede door Via Zuid georganiseerde festival worden extra middelen geworven.
- Verkoop van voorstellingen: Via Zuid verkoopt enkele producties van makers en int de inkomsten.
- Fondsenwerving: Voor specifieke projecten dienen we aanvullende subsidieaanvragen in.

Financieel overzicht 2024

In 2024 bedroegen de totale inkomsten van Via Zuid € 865.781 Het exploitatieresultaat kwam uit op een tekort van € 41.614 dat is gedekt vanuit de algemene reserve (stand per 31-12-2024: € 126.379) en de in 2023 heringestelde egaliseringsreserve Provincie Limburg (stand per 31-12-2024: -€ 24.853).

Impact van coproductiebijdragen

De coproductiebijdragen van Via Zuid zorgden voor een bredere financiële spin-off via diverse producenten en partners. Dit gebeurde in de vorm van eigen bijdragen, aanvullende fondsen en publieksinkomsten. Deze extra opbrengsten worden niet in de jaarrekening van Via Zuid verwerkt, maar zijn terug te vinden in de financiële administratie van de betrokken samenwerkingspartners.

8. TOEKOMST

Vanaf 2025 gaan we aan de slag met de uitvoering van de plannen die we voor 2025-2028 hebben geschreven. De kernwaarden die we hebben geformuleerd zijn (artistieke) diversiteit, duurzaamheid en durf en die laten we in al onze activiteiten doorklinken. We hebben de volgende aandachtspunten uitgelicht: focussen, produceren, profileren en spreiden: Limburg, Euregio, Landelijk.

Bij het focussen richten we ons op kwaliteit boven kwantiteit, wat in de praktijk betekent dat we onze makerscollectie, waarin we makers meerjarig ondersteunen, in 2025 terugbrengen van 16 naar 14 makers en we het aantal vanaf 2026 stabiel op 12 houden. Die makerscollectie kunnen we hierdoor van meer aandacht, coaching en middelen voorzien. In onze labs en kortlopende projecten behouden we de mogelijkheid om meer makers te ondersteunen.

Vanaf 2025 gaan we 1 á 2 voorstellingen zelf produceren. Hiermee nemen we een stevigere verantwoordelijkheid op ons en vervullen we een nieuwe rol in het veld, terwijl we onze procesgerichte en netwerkende kwaliteiten behouden. In 2025 wordt dat een voorstelling van Via Zuid maker Noah Janssen, die in oktober in Sittard in première gaat, gevolgd door een landelijke tour. In 2026 produceren we een voorstelling van de Maastrichtse Theo D'or winnares Princess Isatu Hassan Bangura.

Deze eigen producties zullen Via Zuid steviger op de kaart zetten. Onze vernieuwde huisstijl en website profileren ons bovendien steviger als een eigentijdse, avontuurlijke en veelkleurige organisatie.

We willen onze regionale, landelijke en Euregionale werking en zichtbaarheid vergroten. Dat doen we onder andere door het opzetten van een nieuw Euregionaal project en het mede initiëren van het landelijke speelcircuit Oproer.

We gaan de 'net na de bocht gelegen' toekomst met ambitie, durf en vertrouwen tegemoet. Ambitie om een nog grotere rol van betekenis te spelen in de regionale, landelijke en Euregionale keten van talentontwikkeling, durf om nieuwe artistieke paden in te slaan en vertrouwen in onze ijzersterke makerscollectie, waarmee we het veld bestormen en mee vormgeven.

B. BESTUURSVERSLAG

1. INLEIDING

In 2024 kwamen toekomst en verleden prachtig samen. Via Zuid bestond tien jaar, wat we vierden met de uitgave van een bundeling van interviews met makers die we in die periode hebben ondersteund. Een mooie waaier aan bevlogen en eigenzinnige makers die hun eigen pad bewandelen en hun stempel op het podiumkunstenlandschap weten te drukken.

Het was ook het jaar waarin Via Zuid erkenning kreeg voor zijn plannen voor 2025-2028, waarin we onszelf een rol van betekenis in de landelijke keten van talentontwikkeling toeschreven. De honorering van ons toekomstvisioen Route voor nieuwe verhalen met een plek in de provinciale én landelijke BIS (basis infrastructuur), geeft ons het vertrouwen dat die rol ons past. We kijken dan ook met ambitie, durf en vertrouwen uit naar die toekomst.

Het jaar 2024 vormde een belangrijk scharnierpunt. Het was niet alleen het laatste jaar van de kunstenplanperiode 2021-2024, maar ook een periode van voorbereiding op de volgende cyclus. Ondertussen verliepen de dagelijkse werkzaamheden zoals gebruikelijk.

Sinds 1 januari 2024 bestaat de directie opnieuw uit twee personen. Joost Segers heeft zijn rol als artistiek leider ingevuld voor die van artistiek directeur en vormt samen met Ton Driessen de leiding. Daarnaast vonden er enkele personele wijzigingen plaats: Shanice Piebenga en Linda Becker kozen ervoor hun loopbaan elders voort te zetten. Ter versterking van het team trad Karlijn Pauw toe, en Laura Selvi kreeg extra verantwoordelijkheden. Alle geplande ontwikkelplannen, projecten en Labs zijn succesvol gerealiseerd. In het jaarverslag wordt hier verder op ingegaan.

In september, toen er meer duidelijkheid was over het nieuwe jaar, werden de makers en plannen voor 2025 officieel bekrachtigd.

2. SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur werd in 2024 gevormd door:

Joost Segers – artistiek directeur, geboortedatum: 16 09 1988 woonplaats: Utrecht

In functie als artistiek ontwikkelaar per 01 06 2020, als artistiek directeur per 01 01 2024

Nevenfuncties

- Tutor Share HKU Master Scenography
- Adviseur monitoringscommissie theater bis, raad voor cultuur
- Selectiecommissie Delft Fringe Festival
- Gastcollege Master OLPA Lucia Marthas
- Gastles Toneelacademie Maastricht

Ton Driessen – zakelijk directeur, geboortedatum 01-06-1961, woonplaats: Eindhoven

In functie als zakelijk leider per 01-09-2016, als zakelijk directeur per 01-01-2018 en als algemeen directeur per 01-05-2023 en opnieuw als zakelijk directeur per 01-01-2025

Nevenfuncties

- Penningmeester Stichting POON
- Bestuurslid Broodfonds The Fonz

In het najaar van 2024 kondigde Ton Driessen zijn wens aan om in de loop van 2025 Via Zuid te verlaten om zich te richten op nieuwe uitdagingen. In december is een vacature uitgezet voor een opvolger per 1 juni 2025. Per 1 mei 2025 treedt Bregtje Radstake aan als zakelijk directeur.

3. SAMENSTELLING RAAD VAN TOEZICHT

Samenstelling per 1 januari 2024

• Barry Braeken	Voorzitter
• Mark Vondenhoff	Lid
• Marie-Claire Defauwes	Lid
• Habibola Mohamadi	Lid
• Annet Bremen	Lid

Samenstelling per 31 december 2024

• Barry Braeken	Voorzitter
• Ilse Lenders	Lid
• Marie-Claire Defauwes	Lid
• Habibola Mohamadi	Lid
• Annet Bremen	Lid

In april 2024 nam Mark Vondenhoff afscheid vanwege het bereiken van het einde van zijn tweede termijn. Als gepensioneerd accountant had Mark met name het financiële gedeelte in zijn portefeuille. Na een zorgvuldige sollicitatieprocedure is Ilse Lenders op 1 juli 2024 aangesteld als nieuw lid. Ilse werkt als opleidingsmanager bij Vista College voor de afdeling apothekers-, dokters- en tandartsassistenten. Naast haar werk volgt Ilse een studie filosofie in Leuven (B), wat haar helpt om breder en strategischer te denken. Ze combineert haar werk en studie graag om zowel operationeel als strategisch bij te dragen.

In het najaar maakte Barry Braeken bekend dat hij begin 2025 zou stoppen als voorzitter. Inmiddels heeft Marie-Claire Defauwes deze functie overgenomen. In het voorjaar van 2025 is de Raad van Toezicht weer compleet gemaakt met de toetreding van Ferdinand Pleyte.

4. BEZOLDIGINGEN / VERGOEDINGEN

De bezoldiging van de directeuren is getoetst aan het toepasselijke bezoldigingsmaximum volgens de wet normering topinkomens (WNT). Beide directeuren ontvingen in 2024 een lagere beloning dan maximaal is toegestaan; Joost Segers € 61.442 en Ton Driessen € 80.035 (inclusief reiskosten).

De leden van de Raad van Toezicht ontvingen in 2024 geen honorering. Enkele leden maakten gebruik van de mogelijkheid om de reiskosten te declareren. De volledige verantwoording is opgenomen in de jaarrekening 2024 en voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.

De Fair Practice Code is in 2024 binnen de organisatie gevolgd. Via Zuid baseert de honoraria van de directe medewerkers op de tabellen van de CAO Toneel en Dans. Het volledig implementeren voor wat betreft de projecten die in samenwerking met de partners tot stand komen en voor zover dat niet gebeurde, vormt een belangrijke doelstelling voor de toekomstige jaren.

Per 1 januari 2025 is Via Zuid officieel aangesloten bij de branchevereniging NAPK. Vanaf 1 april 2025 worden de ZZP contracten van de medewerkers omgezet naar dienstverbanden, met uitzondering van die van Ton Driessen vanwege zijn vertrek per 31 mei 2025.

5. VERGADERINGEN RAAD VAN TOEZICHT

In 2024 kwam de Raad van Toezicht vijf keer bij elkaar.

De belangrijkste onderwerpen die in de vergaderingen aan de orde kwamen, waren:

- Beleidsplan 2025-2028
- Organisatiestructuur
- Samenwerking met partnerorganisaties
- Keuzes en trajecten van makers
- Financiële voortgang 2024, begroting 2025
- Governance, diversiteit en inclusie en fair practice
- Aanstelling nieuwe RvT leden

6. GOEDKEURENDE TAAK RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht was in 2024 verantwoordelijk voor het goedkeuren van de volgende stukken:

- Beleidsplan 2025-2028 (9 januari 2024)
- Jaarrekening en inhoudelijk verslag 2023 (16 april 2024)
- Begroting 2025 (12 november 2024)

7. CULTURAL GOVERNANCE, DIVERSITEIT & INCLUSIE

Het bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor het leiden van Via Zuid. De Raad van Toezicht houdt hierop toezicht en fungeert tevens als sparringpartner, adviseur en werkgever van het bestuur. Een door zowel de Raad van Toezicht als het bestuur opgesteld en overeengekomen reglement bepaalt de samenstelling, rollen en werkwijze van beide partijen. Daarnaast legt het vast hoe verantwoording wordt afgelegd en hoe omgegaan wordt met tegenstrijdige belangen.

De stichting hanteert de principes van de Governance Code Cultuur en rapporteert hierover in de jaarlijkse verantwoording, die op de website wordt gepubliceerd. Eventuele afwijkingen van de aanbevelingen worden toegelicht.

De Raad van Toezicht bestond zowel per 1 januari 2024 als per 31 december 2024 uit vijf leden. Op 16 april verliet Mark Vondenhoff de RvT en per 1 juli trad Ilse Lenders toe.

Barry Braeken

Voorzitter sinds 5 september 2019, herkozen voor een tweede termijn op 5 september 2022. In de loop van het jaar kondigde hij zijn vertrek per 1 januari 2025 aan.

(Neven)functies

- Bestuurder Woningcorporatie Weller Heerlen
- Toernooidirecteur Limburg Open (schaaktoernooi in Maastricht).

Marie-Claire Defauwes

Lid sinds 16 maart 2022 (per 1 januari 2025 voorzitter)

(Neven)functies

- Accountmanager zorg bij Koraal
- Bestuurslid Parkstad Limburg Prijs
- Penningmeester VVE

Habibola Mohamadi

Lid sinds 25 januari 2023

(Neven)functie

- Project Planner Yunext Traffic
- Freelance Male Model

Annet Bremen

Lid sinds 19 september 2023

(Neven)functie

- Werkzaam als freelance auteur en docent voor diverse opdrachtgevers

Mark Vondenhoff

Lid sinds 8 maart 2018, herkozen voor een tweede termijn op 26 april 2021, afgetreden 16 april 2024.

(Neven)functies

- Bestuurslid (penningmeester) Museum aan het Vrijthof - Maastricht
- Lid van de Raad van Commissarissen Parkstad Limburg Theaters N.V. – Heerlen
- Lid van de jury bij de Stichting Parkstad Limburg Economy Award
- Lid van de Raad van Commissarissen van AmaCura BV - Sittard-Geleen

Ilse Lenders

Lid sinds 1 juli 2024

(Neven)functie

- Opleidingsmanager VISTA College Heerlen
- Bestuurslid KOM'MIT

Het bestuur opereert vanuit de missie van de stichting en weegt de belangen van alle andere betrokkenen mee. Bij het bestuur berusten alle taken en bevoegdheden die krachtens de wet en de statuten van de stichting aan hen worden opgedragen. Het bestuur is verantwoordelijk voor de strategische koers met inachtneming van de rol van de RvT en legt over het gevoerde beleid verantwoording af aan de RvT.

De RvT heeft als taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting. De RvT houdt actief, op stimulerende en kritische wijze, toezicht. Bij zijn werk laat de RvT zich leiden door het culturele, economische en maatschappelijke belang van de stichting. De voorzitter van de RvT ziet toe op het goed functioneren van de RvT.

Aan de hand van de scan Diversiteit en Inclusie is met het team de organisatie geanalyseerd. Een goed en nuttig instrument om te checken waar Via Zuid staat ten aanzien van de implementatie van diversiteit en inclusie. Op het overgrote deel van de onderdelen scoorden we een ruime voldoende. Met de voorgestelde verbeteringen zijn we aan de slag gegaan.

A photograph of three women in a physical embrace, serving as the background for the page. The woman in the center is wearing a light pink, textured, sleeveless top and matching shorts. She is being held from behind by two other women. The woman on the left is wearing a light blue long-sleeved top and grey shorts. The woman on the right is wearing a light blue tank top and purple shorts. They are all barefoot. The background is a light grey with a pattern of white, rounded rectangular shapes.

**BIJLAGE 1
VIA ZUID
MAKERSCOLLECTIE
2024**

VIA ZUID MAKERSCOLLECTIE 2024

Princess Isatu Hassan Bangura (1996) performancekunstenaar
Princess, woonachtig in Maastricht, is na haar afstuderen aan de Toneelacademie Maastricht in 2022 bij Via Zuid ingestroomd als trajectmaker. Op 12 januari 2023 beleefde haar eerste solo voorstelling *Great Apes of the West-Coast* zijn première, werd juichend onthaald en werd ook in 2024 doorgespeeld. Eind 2024 ontving ze met deze voorstelling de Theo d'Or voor de meest grensverleggende podiumprestatie.

Princess combineert als multidisciplinair artiest technieken uit verschillende kunstvormen: performance, muziek, poëzie, mode en film. Ze vindt inspiratie in herinneringen uit haar verleden en in de mix van haar West-Afrikaanse afkomst met haar huidige kennis van de Westerse wereld. Haar werk weerspiegelt haar religieuze en spirituele achtergrond. Ze neemt vaak de rol aan van storyteller, terwijl het publiek de rol van getuige aanneemt. Haar fysieke aanwezigheid op het theater wil de oer-essentie van de mens aanraken.

In navolging van haar eerste solovoortelling is ze in 2024 gestart met onderzoek voor haar volgende voorstelling *Wild Woman*, wat een tweeluik zal worden. Dit werk biedt een introductie tot de Vodun- en Voodoo-cultuur. Tijdens Winternights 2024 in Maastricht heeft ze het publiek voor het eerst kennis laten maken met dit werk.

2024: *Wild Woman – The Bone Collector | Great Apes of the West-Coast*

Producent: Via Zuid | NTGent

Coproducent: Via Zuid - Likeminds

Laila Claessen (1995) performer

Laila Claessen stroomde na afronding in 2021 van de performance-opleiding van de Toneelacademie Maastricht in. In 2022 en 2023 combineerde zij haar Ayurveda-studie met het ontwikkelen van food- en lecture performances. Laila werkt graag in de mixed zone van theater, film en installatie. Gehuld in een mix van zwarte humor, kinderlijke filosofie en metaforen maakt ze gebruik van fantasie als een haast tastbaar materiaal. Verbeelding versmelt met zelfbewustzijn en vormt zich tot een *cute but creepy*, maar vooral ontwapenende mash-up waarin de toeschouwer wordt uitgenodigd zijn eigen spiegelbeeld op te duiken.

In 2024 maakte Laila deel uit van Talentlab en maakte ze samen met FASHIONCLASH *SOMA & SKELETON*. In deze multidisciplinaire voorstelling neemt Laila het publiek mee op een huwelijksreis 'door het menselijk lichaam'. Eeuwenoude Ayurvedische kennis over lichaam en ziel krijgt een hedendaags podium. Avant-garde kostuumontwerp creëert nieuwe anatomische vormen en een decor van lichaamsgeluiden neemt je mee door alle vlezig, emotionele en spirituele lagen van het zelf.

Met *SOMA & SKELETON* neemt Laila afscheid van vier jaar Via Zuid. In haar uitstroominterview hieronder lees je hoe ze dit traject heeft ervaren.

2024: SOMA & SKELETON

Producent: Via Zuid

Coproductent: FASHIONCLASH

Partner: Fringe Festival Amsterdam

Club Lam (Marloes Ijpelaar – Ella Kamerbeek – Ayla Çekin Satijn)

Club Lam zet zich in voor betere vrouwenrollen in de cultuurindustrie. Op humoristische wijze pakken zij clichébeelden van historische vrouwenfiguren hardhandig aan. Met het spelen van nieuw repertoire doorspekt met maatschappijkritiek, ontdoen de drie vrouwen van Club Lam zich van de male gaze en laten ze de vrouwelijke personages zelf aan het woord.

Mede dankzij de Sittardse Marloes Ijpelaar is er een Utrecht - Limburg connectie ontstaan. Zij richtte Club Lam op met Ella Kamerbeek; Ayla Çekin Satijn is later toegetreden.

Club Lam was als gastgezelschap aan het Toon Hermans Theater verbonden. In de loop van het jaar heeft het collectief besloten om een samenwerking aan te gaan met de Maaspoort in Venlo, alwaar ze huisgezelschap zijn geworden.

Ook in 2024 zette Club Lam hun onmiskenbare artistieke signatuur voort. Begin 2024 werd de tour van *Maankoningin* hervat. In de zomermaanden werd voorzichtig met het vooronderzoek *Poetry & Pornstars* gestart waar de basis werd gelegd voor Lesbos, een theatrale ode aan vrouwelijk genot. Vanaf het najaar in 2024 heeft de succesvolle en veelal uitverkochte productie van Lesbos door Nederland getoerd.

Ook Club Lam neemt na vier jaar officieel afscheid van Via Zuid. In hun uitstroominterview blikken ze samen met Moon Brocken (zakelijk leider) terug op deze periode.

2024: Lesbos / Maankoningin

Producent: Club Lam

Coproducent: Via Zuid, Maaspoort Venlo

Zorba Huisman (1996) regisseur

De Heerlense Zorba Huisman studeerde in 2021 af aan de regieopleiding van Toneelacademie Maastricht. Zij laat zich in haar ontwikkeling en zoektocht als maker inspireren door verhalen uit haar (Limburgse) omgeving. Haar werk als regisseur wordt gekenmerkt door sterke, esthetische beelden. Zorba regisseert theater, film en documentaires. In 2022 richtte ze stichting NOX op.

Zorba werkte in 2024 aan de voorbereiding van de film *RAMI*, op basis van De Val van Albert Camus.

Daarnaast was ze in 2024 werkzaam als assistant director bij ITA.

2024: voorbereiding RAMI

Producent: Stichting Nox

Coproducent: Via Zuid

King Sisters: Joske, Annelie en Marthe Koning

De zussen Joske, Annelie en Marthe Koning zijn alle drie podiumkunstenaars in een andere discipline. Joske (1989) is actrice en theatermaker (MA Veenfabriek, BA Toneelacademie Maastricht), Annelie (1992) is zangeres en componist (MA Toneelacademie Maastricht, BA Conservatorium ArtEZ Arnhem) en Marthe (1996) performancekunstenaar (BA Toneelacademie Maastricht).

In 2024 werkten de zussen weer aan een gezamenlijk project: *Close to Harmony*. In deze fysieke, acapella performance kruipt het drietal dicht op – en misschien zelfs in – elkaars huid. Beïnvloed door Meredith Monk, ritualistische samenzang en close-harmony muziek leggen ze hun verlangens naar en angsten voor intimiteit bloot.

Verder was er ook ruimte voor persoonlijke ontwikkeling.

Marthe focuste zich op de ontwikkeling van haar solo werk *What Pessoa Taught Me*, die ze in 2024 verschillende keren heeft getoond.

Annelie werkte aan haar solovoorstelling *De Ruimte Tussen Ons* die onder andere werd getoond op Karavaan en PAS Festival.

2024: *Close to Harmony* | *What Pessoa Taught Me* (Marthe Koning) | *De Ruimte Tussen Ons* (Annelie Koning)

Producenten: King Sisters, de theatermaker

Coproducenten: Via Zuid & Festival Cement

Partner: Workspace Brussels

Jennifer Romen (1994) choreograaf

Jennifer Romen is een veelzijdige en uitermate ondernemende danser en choreografe. Ze won tal van prijzen met haar danscrew Oxygen sinds 2015, zowel nationaal als internationaal. De crew staat bekend om haar flitsende strakke choreografieën en illusie-effecten.

Jennifer wil met haar eigenzinnige danstaal trouw blijven aan haar wortels, terwijl ze een verbinding zoekt tussen de artistieke podiumkunsten en de commerciële urban dans. Op lange termijn streeft zij naar het maken van commerciële dansshows, waarin spectaculaire dans synergie aangaat met acrobatiek, illusie en visuals.

In 2024 werd *Delusion 1* hernomen en *Delusion 2* ontwikkeld. De tour van *Delusion 2* is uitgesteld naar 2026 vanwege persoonlijke omstandigheden.

We nemen na vier jaar afscheid van het makerstraject met Jennifer, maar blijven aan de zijlijn betrokken bij het vervolg van *Delusion 2*.

2024: *Delusion 1* herneming | *Delusion 2*

Producent: Oxygen

Coproducent: Via Zuid

Partner: Impact

Naomi Steijger (1994) theater- en podcastmaker

Naomi studeerde in 2019 af aan de regieopleiding van de Toneelacademie Maastricht. Het werk van Naomi speelt zich af op het snijvlak van poëzie en documentaire. Als maker gaat zij op zoek naar verhalen en stemmen uit de stad die doorgaans niet gehoord worden. Waar theater vaak gericht is op het tonen en het kijken, stelt zij in haar voorstellingen en documentaires de menselijke stem en het luisteren centraal. Wij ondersteunen Naomi vanaf haar afstuderen.

Eind 2023 startte Naomi een nieuw project; *Birgit*, waarin ze samen met Lieselot Mariën het concept van een biechtruimte onderzocht. In 2024 vervolgde ze dit onderzoek en deelde de voortgang tijdens Winternights in Maastricht.

2024:

Producent: Via Zuid

Rosa Vrij (1994) performance-kunstenaar

Rosa Vrij studeerde Interdisciplinary Arts, gevolgd door de Master Theater in Maastricht. Als kunstenaar en theatermaker is zij nieuwsgierig naar hoe de mens zich verhoudt tot de wereld om zich heen. Dit vraagstuk uit zich onder andere in beeldend locatietheater waarvoor ze constructies ontwikkelt die zijn geïnspireerd op de architectuur van de speellocatie.

Rosa laat zich inspireren door graphic novels, films en videogames — en onderzocht in 2024 hoe ze haar rijke verbeelding kon vertalen naar een toneelbeeld. *The Chair, the Wig and the Sheep* is de volgende stap richting een nieuw universum dat ze de komende jaren zal uitbouwen, een idee dat ontstond tijdens haar deelname aan Talentlab 2022.

Haar work in progress rondom *The Chair, the wig and the sheep* was dit jaar te zien tijdens de Sneak Peek in november en op IMPACT festival in Rotterdam.

2024: *The Chair, the wig and the sheep*

Producent: IMPACT

Coproducent: Via Zuid

Noah Janssen (1995) regisseur

Noah Janssen, geboren in Sittard. Belgische vader, Nederlandse moeder, opgegroeid in Echt, studeerde in 2022 af aan de Toneelacademie Maastricht als regisseur.

In 2024 bereidde Noah de productie *Het Huis* voor, die in 2025 wordt gecreëerd en gespeeld.

2024: *Vorbereiding Het Huis*

Producent: Via Zuid

Partner: Oproer

Sharon Wesseling (1994) choreograaf

Sharon Wesseling studeerde in juni 2019 af aan de Dance Academy van Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg in de richting Contemporary/Urban. Met het door haar opgerichte dansgezelschap 20Hertz, de eerste dansschool voor dove en slechthorende dansers in Nederland, zet Sharon zich in om podiumkunst toegankelijker te maken voor mensen met een auditieve beperking, voor zowel danser en als theaterbezoeker.

In 2024 heeft Sharon gewerkt aan verschillende projecten. Zo werkte ze samen met Mireia Varón Gallofré, Amit Palgi en Puck Füsers in het project Dans voor iedereen tijdens Cultura Nova.

Daarnaast speelde ze *Grondslag* op het International Sign Language Arts Festival in Reims (FR) en ontwikkelde ze *DisConnect* en *fiVe*, een danssolo over het gebrek aan, maar ook over het bewustzijn van de vijf zintuigen.

In mei reisde Sharon naar de Verenigde Staten om deel te nemen aan VV Underground, waar ze Visual Vernacular (VV) verkende, een unieke kunstvorm binnen de dovencultuur die verhalen visueel tot leven brengt zonder gebruik van gebarentaal.

Na vier mooie en waardevolle jaren, is Sharon uitgestroomd. In het uitstroominterview (zie bijlage 1) blikt ze terug op deze periode.

2024: *DisConnect* / *fiVe* / *Dans voor iedereen* / *Grondslag*

Producent: 20Hertz

Coproducenten: Cultuurhuis Heerlen, Via Zuid

Partner: Cultura Nova

Ika Schwander (1999) performer

Ika Schwander studeerde in 2023 af aan de performance-opleiding van Toneelacademie Maastricht. Ze werkt het liefst op het grensgebied tussen verschillende disciplines.

Ika ontwikkelde in 2024 twee projecten; *Someone, I tell you, in another time will remember us*, een performance met verwijzingen naar de nimf Daphne en de dichtster Sappho gewijd aan transformatie, van mens naar boom, van leven naar dood. Daarnaast maakte ze in het kader van OFFSPRING de performance *She Is Proper Psycho And Has Bad Teeth*. OFFSPRING is een programma dat is samengesteld door Spring, Via Zuid, DansBrabant, Dansateliers en Het Huis Utrecht waar makers spannend en vernieuwend werk ontwikkelen en tonen tijdens Spring Festival.

2024: *Someone, I tell you, in another time will remember us* / *She Is Proper Psycho And Has Bad Teeth*

Producent: Rooms/Marres

Coproducent: Via Zuid

Partner: Spring Festival

Marleen Henxdrickx (1990) theatermaker, performer en danser

Marleen Hendrickx studeerde in 2020 af aan de opleiding Theaterdocent Verkort aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Als onderdeel van haar afstuderen maakte ze voorstellingen over de intersekse ervaring van haar en haar spelers.

Marleen speelde in 2024 de voorstelling *Iets met boeren* op o.a. het Limburg Festival en deed vooronderzoek voor haar nieuwe voorstelling *Herculine Barbin* op basis van de memoires van de Franse intersekse persoon Alexina Barbin.

2024: *Iets met Boeren* | *Herculine Barbin*

Producent: Buro Pees

Coproducent: Via Zuid

Partner: Limburg Festival

Sebas van der Donk (1992) theatermaker | performer

Sebas van der Donk (1992) studeerde in 2016 af aan de Academie voor Theater in Tilburg en is sindsdien werkzaam als docent, acteur en theatermaker. Vanaf 2021 werkt Sebas aan zijn ontwikkeling als maker van jongerenvoorstellingen. In 2023 richtte Sebas zijn eigen stichting op; Nyxland,

In 2024 werkte Sebas aan nieuwe muziek en de voorstelling *Tegenwind*.

In het najaar toonde Sebas nieuw eigen werk genaamd *Ik heb vragen*, waarin hij persoonlijke verhalen deelde over de impact van zijn VMBO-T-advies.

2024: *Tegenwind* | *Ik heb vragen*

Producent: Nyxland

Coproducent: Via Zuid

Partner: ECI Cultuurfabriek

Boris de Klerk (1998) performance- en geluidskunstenaar

Sinds zijn opleiding aan de Toneelacademie Maastricht in 2022 te hebben afgerond verdeelt hij zijn tijd voornamelijk tussen het werken aan eigen muziek en performances, en als sound designer voor anderen hun performances en voorstellingen.

In 2024 werkte Boris aan de performance *Er is geen ritme, er is regen*, waarin hij de stilte tussen de woorden onderzocht. Via herhalende zinnen in een steeds vertragende cadans verschuift de betekenis van de woorden meer en meer naar de stiltes die erop volgen, om er uiteindelijk in te verdwijnen.

2024: *Er is geen ritme, er is regen*

Producent: Over 't IJ Festival

Coproducent: Via Zuid, SoAP

Sofie Kramer (1990) regisseur, performer

Sofie studeerde in 2019 af als regisseur aan Toneelacademie Maastricht. Daarvoor studeerde ze literatuurwetenschap aan de UvA, volgde ze een reeks mi-melessen aan de ATD in Amsterdam en studeerde acting aan de HKU. Vanuit een grote liefde voor muziek en beeldende kunst ontwikkelde ze een sterk beeldende theatertaal waarin muzikaliteit en lichamelijkeheid centraal staan.

In 2024 ontwikkelde Sofie haar solovoorstelling *Monolith*, die ze presenteerde tijdens Winternights 2024.

In deze extatische paaldanstrip wordt de paal een heilig object, een poort naar een andere wereld waar aloude wijsheden verscholen liggen.

2024: Onderzoek *Monolith*

Producent: Via Zuid

Partners: Rooms/Marres, III Den Haag

Thirza Riphagen (1997) choreograaf

Op haar negende mocht ze naar de vooropleiding van ArtEZ en vervolgens naar de vooropleiding van het Koninklijk Conservatorium Den Haag. Daarna volgden de Lucia Marthas Academy en het AHK. Hier maakte ze kennis met choreograferen en hier ook ging een geheel nieuwe wereld voor haar open.

Thirza maakte in 2024 deel uit van Danslab én Talentlab en werkte ze aan haar eigen voorstelling *Aan tafel*, een work-in-progress performance die ingaat op familie en wat er onderling speelt. Met deze performance verkent Thirza de diepte van gezinssituaties door naast mooie en warme familiemomenten ook moeilijke en negatieve dynamieken te laten zien, zoals conflicten binnen het gezin die kunnen leiden tot fysiek en/of (non-)verbaal geweld of verwaarlozing.

2024: *Aan tafel*

Producent: SALLY

Coproducent: Via Zuid

Partner: PAS Festival

**BIJLAGE 1
MAKERS DIE
IN 2024
UITSTROOMDEN**

CLUB LAM

DE VROUWELIJKE STEM EN ORGANISATIETHERAPIE

2021 | Lolita | **2022** Lourdes | **2022** Rubens Meisjes | **2023** Vote | **2023** Maankoningin | **2024** Lesbos

Club Lam werd in 2018 opgericht door de toen net afgestudeerde Marloes Ijpelaar en Ella Kamerbeek. Snel daarna voegde ook Ayla Satijn zich bij het gezelschap. Hun missie om meer vrouwelijk perspectief toe te voegen aan de cultuursector sloeg direct aan. De teksten van artistiek leider Marloes Ijpelaar herschrijven de geschiedenis met humor en maatschappijkritiek.

Van 2021 t/m 2024 werd Club Lam ondersteund door Via Zuid. In dit uitstroominterview blikt Ella Kamerbeek, die acteert in bijna alle voorstellingen van Club Lam én de dagelijkse leiding heeft, samen met Moon Brocken, sinds 2024 zakelijk leider, terug op die periode.

Ella: “Ons makertraject bij Via Zuid begon met Lolita. Die voorstelling werd toonaangevend voor de dramaturgie en stijl van Club Lam, voor hoe we het historische en hedendaagse samenvoegen en gebruikmaken van videomateriaal. Lolita werd ontzettend goed ontvangen en heeft ons gezelschap op de kaart gezet.

Daarna maakten we *Lourdes*, een solovoorstelling van mij die we vooral op festivals in Limburg hebben gespeeld. Marloes en ik zijn ooit met z’n tweeën begonnen met festivalvoorstellingen. Het leuke is dat je dan veel directer contact krijgt met mensen. *Lourdes* heeft ons geholpen om een publiek op te bouwen in Limburg. Marloes is Limburgs, maar ik vond het spannend of we ondanks mijn Gooise ‘r’ geaccepteerd zouden worden als Limburgs gezelschap. Ik denk dat dat gelukt is, mede doordat het zo’n kwetsbare voorstelling was.”

Verandering

“In 2022 maakten we onze volgende grote voorstelling: *Rubens Meisjes*. We kregen veel speelbeurten en positieve reacties, maar het maakproces was erg stressvol. We speelden toen met het originele Club Lam-trio: Marloes, Ayla en ik. Deniz Campinar, een nicht van Ayla, deed de beeldregie. Hoewel we allemaal blij waren met het eindresultaat, merkten we in dit proces dat onze connecties te familiair en vriendschappelijk waren. Om onze werkwijze duurzaam te maken, moest er iets veranderen.

Daarom hebben we een coach in de hand genomen voor organisatietherapie. We hebben uitgezocht waar we stonden als organisatie en waar we behoefte aan hadden. Dat hielp ons om helder te krijgen wat ieders verantwoordelijkheden waren en om te professionaliseren.” Moon vult aan: “We hebben nog steeds zo nu en dan sessies met die coach. Omdat Ella en Marloes meerdere petten op hebben bij Club Lam, is het belangrijk om goed af te stemmen, zeker als het heel druk is. Gelukkig gaat dat heel organisch.”

Ella: “Het is fijn om af en toe te evalueren waar je staat en waar je naartoe wil. Daardoor is er ook meer focus. Tot de komst van Moon deden we zowat alles zelf, vaak met een heleboel bluf. Daarbij werden we wel ondersteund door Via Zuid, maar het was allemaal erg veel werk. Door de komst van Moon heeft ieder zijn eigen takenpakket. Dat maakt ons gezelschap krachtiger en het geeft rust.” Moon: “Zo gaat het ook niet ten koste van het artistieke proces.”

Ella: “Na *Rubens Meisjes* hebben we *Vote* gemaakt, een solo van Marloes, gebaseerd op het verhaal van een burgemeestersvrouw uit Gronsveld die als eerste vrouw gebruikmaakte van haar stemrecht. Dit was net als *Lourdes* een festivalvoorstelling. We hebben het team toen bewust klein gemaakt. Het was een fijn en overzichtelijk proces.

Maankoningin daarna was weer een heel grote productie; met ruim dertig speelbeurten de grootste tournee tot dan toe. Marloes schreef en regisseerde en ik speelde samen met drie stagiaires, omdat we het belangrijk vinden om ook een jongere generatie aan het woord te laten. Het was een interessant onderzoek naar hoe we de signatuur en brutaliteit van Club Lam konden bewaken, maar wel met andere mensen samenwerkten in zowel de cast als de crew. Dat is goed gelukt. Wel merkte ik qua spelen dat ik minder werd uitgedaagd dan bijvoorbeeld bij Lesbos, onze voorstelling daarna.

Lesbos was echt een feestje. Het was ook een test voor hoe we na onze professionaliseringsslag weer met het originele Club Lam-trio konden spelen. We wilden opnieuw spannende dingen op de vloer krijgen, maar dan in een gezondere werksfeer. Daar hebben we uitgebreid met elkaar en onze coach over gesproken en dat heeft heel goed uitgepakt.” Moon: “Als publiek merkte je hoe goed zij met z’n drieën op elkaar zijn ingespeeld.” Ella: “Doordat alles zo vertrouwd voelde, durfden we ons nog meer bloot te geven.”

Limburgs gezelschap

“Via Zuid heeft ons enorm geholpen om een netwerk en publiek in Limburg op te bouwen. Door Marloes’ Sittardse roots werden we bovendien huisgezelschap van het Toon Hermans Theater. Uiteindelijk verkasten we echter naar theater Maaspoort in Venlo, omdat daar meer ruimte was om dingen uit te proberen en onze voorstellingen te monteren. Het leuke is dat zij ook bij ons aankloppen met plannen en ideeën.

Doordat we vier jaar lang zowel Via Zuid als een Limburgs theater achter ons hadden staan, zijn we echt een Limburgs gezelschap geworden. In Limburg spelen vinden we ook altijd het leukste van de hele tournee. Er wordt minder met een kritisch-feministisch brilletje gekeken. Het gaat veel meer over herkenning en het verhaal dat we willen vertellen in plaats van wat we er eventueel mee willen bereiken. Toen we met Club Lam begonnen, waren we zowat het enige gezelschap dat specifiek vanuit vrouwelijk perspectief werk maakte. Inmiddels is dat geen uitzondering meer en wordt het stempel ‘feminisme’ steeds overbodiger.

Als organisatie hebben we onszelf flink ontwikkeld in de periode dat we door Via Zuid ondersteund werden. Er is nu meer hiërarchie en duidelijkheid over verantwoordelijkheden, waardoor iedereen ook de verdiende credits krijgt en een artistiek proces meer een gekozen moment is. Door Via Zuid hebben we bovendien geleerd hoe belangrijk het is om onderzoeksruimte in te bouwen. Daardoor hebben we een gezamenlijke thematiek en jargon kunnen ontwikkelen. Het feit dat we nu in de vierjarige subsidie van het Fonds Podiumkunsten en de Provincie Limburg zitten, voelt als een mooie erkenning.”

Ambitieuus en onbeschaamd

Artistiek directeur Joost Segers van Via Zuid zag Club Lam voor het eerst op het Café Theater Festival in Utrecht met hun voorstelling *Let them eat cake*. “Het viel me direct op hoe ambitieus ze zijn en hoe goed ze hun publiek weten te bereiken. De afgelopen jaren hebben hun voorstellingen steeds meer gelaagdheid en dynamiek gekregen. Daarbij zijn ze op een positieve manier eigenwijs en onbeschaamd gebleven. Ze hebben de durf om te zeggen wat ze willen maken en wat hun visie is. Tegelijkertijd zijn ze goed in samenwerkingen en nieuwsgierig naar hoe anderen hun werk ervaren. Daardoor kon Via Zuid ook altijd de artistieke dialoog met hen aangaan.

Qua organisatie is Club Lam stevig geprofessionaliseerd. Ze hebben vakkundige mensen weten te vinden die betrokken zijn bij de missie die ze uitdragen. Ze hebben veel media-aandacht weten te genereren en ik vind het mooi dat ze nu ook aan Toneelschuur Producties zijn verbonden. Met humor en een vlotte theatertaal bindt Club Lam een nieuwe generatie publiek aan zich. Daarbij combineren ze slim hedendaagse cultuur en de klassiekers en geven ze volop ruimte aan vrouwelijke stemmen. Ik hoop dat ze dat geluid ook in de toekomst blijven geven en de Limburgse en landelijke relevantie op hoog niveau blijven verbinden.”

SHARON WESSELING

DOORZETTEN MET EEN MISSIE

2021 | Oorzaak | **2021** Innerlijk Ritme | **2023** Op het puntje van je stoel | **2023** Dwaesj Oetstepke | **2023** Grondslag | **2024** fiVe | **2024** DisConnect

Sharon Wesseling is choreograaf, danser en docent. Tijdens haar jeugd danste ze op hoog niveau hiphop. In 2019 studeerde ze af als uitvoerend danser aan Fontys Hogeschool voor de Kunsten in Tilburg. Bij Via Zuid werkte ze aan haar ontwikkeling als choreograaf. In 2022 richtte ze samen met muziekproducent en zakelijk leider Floris Mentink dansgezelschap 20Hertz op, dat dansvoorstellingen maakt die óók toegankelijk zijn voor dove en slechthorende dansers en bezoekers. Sharon's eigen slechthorendheid is hierbij een belangrijke drijfveer. Ze geeft ook danslessen aan doven en slechthorenden.

Sharon: “Met mijn afstudeersolo stond ik op Festival Boulevard, waar Jackie Smeets (destijds artistiek directeur Via Zuid, red.) kwam kijken. Zij vroeg mij om een plan bij Via Zuid in te dienen, omdat ze mijn ideeën en visie interessant vond. Zo kreeg ik de kans om mijn afstudeerwerk uit te breiden tot Oorzaak, een solo van vijf minuten. Het was in de tijd van Covid. Om buiten de schoolmuren met alle vrijheid aan het werk te zijn terwijl de wereld stilstond, vond ik best lastig. Vanuit mijn dansachtergrond en -opleiding was ik gewend om naar een wedstrijd of eindpresentatie toe te werken. Uiteindelijk kon ik Oorzaak wel tonen tijdens een Sneak Peek.

Al snel daarna mocht ik voor Co-Lab van schrit_tmacher Festival een choreografie voor twee dansers maken: *Innerlijk Ritme*. Dat was een mooie kans om uit te zoeken wat wel en niet werkt en hoe je omgaat met dansers. Omdat ik intussen gebarencursussen was gaan volgen, ging ik vanaf *Innerlijk Ritme* ook steeds meer met gebaren werken in mijn choreografieën. Bovendien begon ik te experimenteren met corelementen, kostuums, licht, video en voelbare muziek-frequenties.

Bij Op het puntje van je stoel werkte ik behalve met twee horende dansers voor het eerst met twee dove dansers, die ik had leren kennen bij de kick-off workshop van 20Hertz in Cultuurhuis Heerlen. Bij het repetitieproces waren daarom gebarentolken aanwezig en leerde ik in sneltreinvaart danstaal over te brengen met gebaren. De mix van amateurs en professionals vergde ook een eigen aanpak. In die zin heb ik het mezelf nooit makkelijk gemaakt.

Dwaesj Oetstepke daarna was een straatproject van schrit_tmacher Festival. Het vond plaats in de buurt waar ik ben opgegroeid. Ik leerde veel over het toegankelijk maken van dans voor mensen die bijna nooit naar het theater gaan. Toch denk ik dat mijn werk beter past in een theatersetting. Los van de artistieke signatuur hebben we namelijk een technische signatuur ontwikkeld

om überhaupt te kunnen werken met dove en slechthorende dansers en publiek. Zo is het belangrijk dat het donker is, omdat we ritme en cues aangeven met lampen, en het geluid moet naar de dansers gericht kunnen worden om trillingen door te geven.”

Langere stukken en internationaal

“In 2023 ging *Grondslag* in première tijdens Cultura Nova. Het was het eindresultaat van het project Playground Heerlen, waarvoor ik eigenlijk samen met regisseur Camiel Zwart een documentaire zou maken. Nadat Camiel plotseling was overleden, moesten we dit plan bijstellen en besloten we een voorstelling te maken die was geïnspireerd door het Heerlense mijnverleden. *Grondslag* begon als een voorstelling van 20 minuten, maar uiteindelijk werd het met drie kwartier mijn langste stuk tot dan toe. Ook integreerde ik voor het eerst storytelling met hulp van een dove Visual Vernacular-artiest.

We hebben *Grondslag* veel gespeeld. Het hoogtepunt was een internationaal dovenfestival in Frankrijk. Dat was een van de weinige keren dat we alleen maar doof publiek hadden, wel honderden mensen. De muziek stond zo hard dat hij door merg en been ging. Daardoor zag je ook doofblinde mensen meebewegen, wat geweldig was om te zien. Het mooiste compliment vond ik dat mensen vertelden dat ze niet konden zien wie van de vijf dansers in *Grondslag* doof was en wie horend.

In het voorjaar van 2024 ben ik naar de Verenigde Staten geweest, waar ik mijn autobiografische danssolo FiVe heb gepresenteerd op een dovenfestival. Omdat het niet mogelijk was om ons hele gezelschap mee te nemen, kon ik met FiVe toch de stijl van 20Hertz vertegenwoordigen. Bij het maken merkte ik, net als bij Oorzaak, dat ik het makkelijker vind om te choreograferen voor iemand anders' lichaam dan dat van mijzelf. Om op mijn gevoel af te gaan, heb ik FiVe daarom zonder spiegels gemaakt. Wat ook hielp is dat ik meer ben gaan geloven in mezelf. Ik dans nu ook met meer mimiek in plaats van met zo'n typisch, emotioneel dansgezicht. Voor doven en slechthorenden is de communicatie met het gezicht heel belangrijk.

2024 was ook mijn eerste jaar binnen de Nieuwe Makers Regeling van het Fonds Podiumkunsten. Daardoor heb ik een onderzoeksresidentie kunnen doen bij de Verkadefabriek in Den Bosch, waar we hebben geëxperimenteerd met een green screen om ons gebruik van visuals aan te scherpen. Dit kon ik daarna toepassen in de voorstelling *DisConnect*.”

20Hertz

“Aanvankelijk wilde ik eerst als uitvoerend danser aan de slag gaan en pas later mijn eigen dansgezelschap oprichten. Tijdens corona lag het uitvoerende werk echter stil en had ik veel tijd om na te denken over mijn eigen gezelschap. Doordat Via zuid achter me stond, voelde het ook minder spannend.

Samen met Floris vorm ik de kern van 20Hertz. Daarnaast zijn we al tien jaar geliefden. Dat werkt heel goed. We weten wat we aan elkaar hebben en kunnen goudeerlijk tegen elkaar zijn. Een externe coach vinden vond ik lastiger, omdat mijn benadering zo nieuw is. Jackie keek wel altijd op de achtergrond mee en tijdens het Danslab kreeg ik coaching van Stefan Ernst van SALLY Dansgezelschap Maastricht. We hadden goede gesprekken over onder andere het spanningsveld tussen toegankelijkheid en artistieke kwaliteit.

De ondersteuning van Via Zuid heeft veel voor mij betekend. Om na je afstuderen de overgang naar het werkveld zachter te maken, raad ik iedereen zo'n talentontwikkelingsorganisatie aan. Je leert niet alleen plannen en aanvragen schrijven, je bouwt ook een netwerk op en krijgt de kans je werk te laten zien.

Ik hoop dat we de komende jaren mooie stappen kunnen zetten en dat het normaal wordt om een inclusief dansgezelschap te zijn. Wij behandelen onze dove en horende dansers gelijk en dat zou iedereen moeten doen. Naast het horende publiek trekken we steeds meer dove en slechthorende bezoekers. In combinatie met onze dansschool ontstaat een echte community. De toekenning van de Nieuwe Makers Regeling en mijn nominatie voor de Innovatieprijs van de Nederlandse Dansdagen 2025 voelen daarbij als een mooie erkenning en duw in de rug."

Veerkracht en doorzettingsvermogen

Jackie Smeets: "Sharon is heel gefocust op wat ze wil bereiken. Het vertrouwen en de duwtjes vanuit Via Zuid had ze in het begin wel nodig. Ze was best onzeker en moest leren om te communiceren over de obstakels waar ze tegenaan liep. Op een gegeven moment zagen we haar enorme stappen zetten en werd duidelijk dat ze heel goed weet wat ze wil met dans. Ze heeft een missie en dat voel je.

Wij hebben vaak samen zaken op een rijtje gezet: Waar wil je maken? Met wie wil je maken? Waar wil je spelen? Hoe bewaak je je grenzen? Sharon kwam voortdurend met voor de danswereld nieuwe invalshoeken, zoals de toepassing van Visual Vernacular. En de context die zij biedt aan bezoekers, zoals met gebarentolken, vind ik bijna revolutionair te noemen.

Bij tegenslagen blijft Sharon altijd veerkrachtig. Ze heeft een bovengemiddeld doorzettingsvermogen en doordat ze zowel dansvoorstellingen maakt als danslessen geeft, heeft ze een sterke basis voor 20Hertz gecreëerd. Terecht dat ze nu ook landelijke erkenning krijgt met haar nominatie voor de Innovatieprijs van de Nederlandse Dansdagen."

LAILA CLAESSEN

EEN WEG VINDEN DIE GEZOND IS

2021 The Beauty of The Beast | **2022** THE MIDNIGHT SPECIAL | 2023 DREAM BABY SCREAM | **2023** Bitter | **2024** SOMA & SKELETON

Laila Claessen studeerde in 2021 af als performer aan de Toneelacademie Maastricht. Haar afstudeervoorstelling maakte ze met steun van Via Zuid, gevolgd door het vierjarige makerstraject. Ze werkte de afgelopen jaren zowel solo als in een collectief met Lieke van der Vegt en Just van Bommel. Ook volgde ze in Nederland en India een opleiding tot Ayurvedisch coach.

Laila: “Ik studeerde af in coronatijd. Daardoor mocht maar een klein groepje mensen naar mijn afstudeervoorstelling *The Beauty of The Beast* komen kijken. Toch kijk ik er met een gelukkig gevoel op terug. Het was de eerste keer dat ik mijn werkproces volledig zelf kon vormgeven.

The Beauty and The Beast is gebaseerd op mijn tijd in de gesloten jeugdzorg. Door het maken van deze voorstelling heb ik een nare herinnering kunnen ombuigen naar een abstractere en mooiere vorm. Een hulpverlener uit die tijd is later ook naar mijn solo *SOMA & SKELETON* komen kijken. Dat vond ik te gek.

Collectief

Met Lieke van der Vegt en Just van Bommel, die ook de Toneelacademie Maastricht hebben gedaan, ben ik na mijn afstuderen intensief gaan samenwerken. Samen hebben we twee openluchtspektakels gemaakt: *THE MIDNIGHT SPECIAL* en *DREAM BABY SCREAM*. Ik werd daar heel blij van. Bovendien was het erg leerzaam.

Op de Toneelacademie ervoer ik vooral concurrentie en was ik best onzeker over mezelf. Daardoor werkte ik toen weinig samen met anderen. In het collectief met Lieke en Just heb ik echter gemerkt dat samenwerken is wat ik het allerliefste doe. Ik voelde me heel daadkrachtig en vind het nog steeds waanzinnig wat we samen hebben neergezet. Doordat Lieke en Just als solomaker veel kansen kregen, konden we de samenwerking helaas niet voortzetten.

Een voordeel van solo werken vind ik wel dat ik mijn eigen tempo kan bepalen. In de theaterwereld wordt het als positief gezien als je maar door en doorgaat, maar ik heb van nature niet het meest optimaal functionerende lijf door een chronische spijsverteringsziekte. Daardoor moet ik beter mijn grenzen bewaken dan veel anderen. In een collectief is dat soms lastig.”

Ayurveda

“Omdat Ayurveda mij erg interesseerde vanwege mijn gezondheid, ben ik in 2022 gestart met een opleiding tot Ayurvedisch coach. Behalve dat het een levenswijze is geworden, vond ik er inspiratie in voor mijn foodperformance Bitter en de solo *SOMA & SKELETON*. Daarin combineerde ik mijn ayurvedische kennis met theater. De reacties van publiek waren heel goed. Als ik merk dat mijn publiek geraakt wordt, voel ik echt een rush in mijn lichaam.

Met *SOMA & SKELETON* had ik voor mijn gevoel ook echt mijn signatuur als maker gevonden. Alleen zijn er helaas geen recensenten en programmeurs komen kijken. Het advies dat ik van één productiehuis kreeg om het dan maar vrijwillig in de underground scene te proberen, stemde me ook niet erg hoopvol.

De Toneelacademie is min of meer per toeval op mijn pad gekomen. Op de middelbare school wist ik niet wat ik wilde worden. Ik was echter ooit gescout voor een toneelvoorstelling en dat vond ik zo leuk om te doen dat ik besloot toelatingsexamen voor de Toneelacademie te doen. Theater bepaalde vanaf toen mijn leven. Als ik ergens induik, wil ik er alles van weten. Dat had ik later ook met Ayurveda. Nu ben ik op een punt in mijn leven dat ik voel dat ik voel dat er ook andere paden voor me open kunnen liggen. Ik werk momenteel in een exclusieve modezaak in Amsterdam en daarnaast spelen mijn vriend en ik met het plan om voor langere tijd in Japan te gaan wonen.”

Welkom

“Het voornaamste aan maker zijn bij Via Zuid was de financiële ondersteuning. Ook het gevoel ergens bij te horen en dat er iemand met me meekeek, vond ik fijn. Daarnaast was de kennismaking en samenwerking met andere makers van Via Zuid waardevol. Als collectief met Just en Lieke opende het bovendien deuren dat zo’n talentontwikkelingsorganisatie achter ons stond. Als solomaker bleek dat helaas lastiger. Mede dankzij Via Zuid heb ik wel veel ‘maak- en speel-meters’ kunnen maken en is mijn zelfvertrouwen gegroeid.

Hoewel ik graag theater wil blijven maken, ben ik geschrokken van hoe moeilijk het is om een weg te vinden in de theaterwereld. Ik zou niets liever willen dan volledig te kunnen leven van de kunst, maar dan wel op een manier die gezond voelt. De afgelopen jaren heb ik vaak contact gezocht met productiehuisen en producenten waarvoor ik graag aan de slag zou willen gaan, maar de respons was minimaal. Die weg voelt op dit moment dus niet natuurlijk of als de bedoeling. Ik heb zin om veel van mezelf te geven, maar dan wel op een plek waar ik me welkom voel.“

Aanmoediging en originaliteit

Lieke van der Vegt: “Ik heb veel geleerd van de samenwerking met Laila. Ze heeft zulke originele ideeën, vaak met een buitenaardse, magische ondertoon. Regelmatig dacht ik: hoe kom je erop? In ons collectief moedigden we haar heel erg aan om die ideeën uit te voeren. Je zag dat haar dat energie gaf. Tegelijkertijd daagde Laila mij ook uit om te spelen en samen tot iets grotesks te komen.

Het feit dat Laila en ik allebei ondersteund werden door Via Zuid, voelde als een sterke basis en hielp ons om te professionaliseren. Toch denk ik dat het ondernemerschap, dat hoort bij een solopraktijk, Laila niet altijd blij maakte. Ik gun haar daarom ook een vaste plek bij een productiehuis of gezelschap, waar ze kan focussen op het creatieve proces en haar ideeën kan uitvoeren.”

Ik vind het mooi en krachtig hoe Laila's lef en zelfvertrouwen de laatste jaren zijn gegroeid. Toen ik onlangs haar solo *SOMA & SKELETON* zag, was ik onder de indruk van hoe ze haar rauwe, persoonlijke ervaringen weet om te zetten in iets universeel herkenbaars. Daar zit bij haar een magische kracht.”

PRESTATIEOVERZICHT STICHTING VIA ZUID 2024

	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
PUBLIEKSFUNCTIE - uitvoeringen			
a) Uitvoeringen in Limburg, waarvan in	110	200	137
-Zuid Limburg	85	150	96
-Midden Limburg	11	25	15
-Noord Limburg	14	25	26
b) Uitvoeringen in de rest van Nederland	141	100	226
a) Uitvoeringen in het buitenland	72	25	59
Totaal aantal uitvoeringen	323	325	422
PUBLIEKSFUNCTIE - bezoekers			
a) Aantal bezoekers in Limburg	151.024	15.000	63.549
a) Aantal bezoekers in de rest van Nederland	1.175.213	2.000	22.421
b) Aantal bezoekers in het buitenland	3.214	1.000	3.827
Totaal aantal bezoekers *1)	1.329.451	18.000	89.797
EDUCATIE *2)			
a) Aantal educatieve activiteiten	47	50	49
b) Aantal deelnemers educatieve activiteiten	1.130	1.250	8.175
TALENTONTWIKKELING			
a) Aantal activiteiten gericht op talentontwikkeling *3)	Zie toelichting		
SAMENWERKING			
a) Aantal activiteiten gericht op samenwerking *4)	42	40	42
b) Aantal samenwerkingspartners	63	50	58

TOELICHTING

1. Het aantal bezoekers is aanzienlijk hoger uitgevallen dan verwacht. Twee uitschieters zorgen echter voor een vertekend beeld. Grondslag, de voorstelling van Sharon Wesseling, werd twee keer op tv uitgezonden en bereikte in totaal 1.163.000 kijkers. Daarnaast zijn ook de luistercijfers van de podcast Zwermelingen meegerekend; in 2024 werd de serie door 141.884 mensen beluisterd. In de publieksbegroting 2024 hadden we deze bezoekcijfers niet voorzien. We zijn dan ook zeer tevreden, maar willen tegelijkertijd benadrukken dat dit zeker geen garantie is voor eenzelfde bereik in het lopende jaar of in de toekomst.
2. De educatieve activiteiten zijn geheel toe te schrijven aan ZuidZone en Artist in School, de projecten in Geleen waarin wij participeren.
3. Al onze activiteiten worden ondernomen in het kader van talentontwikkeling. Hier is in onze optiek geen getal aan te koppelen.
4. Als talentontwikkelingsorganisatie werkt Via Zuid altijd in samenwerking met makers, producenten en anderen. Het aantal activiteiten dat we hierbij hebben opgenomen betreffen alle projecten die een vorm van output kenden.

OVERZICHT PROJECTEN EN TRAJECTEN 2024

BIJLAGE 3

	Maker(s)	aantal projecten	titel	Producent	aantal uitvoeringen	bezoekcijfers
1	Annelie Koning	1	De ruimte tussen ons	King Sisters	4	242
2	Boris de Klerk	1	er is geen ritme er is regen	Via Zuid	21	392
3	Club Lam	2	Lesbos	Club Lam	19	2.666
			Poetry & Pornstarts		6	563
4	Diverse makers	4	ZuidZone - Aan Tafel	Het Laagland	7	567
			ZuidZone - Vluchtgevaar		4	71
			ZuidZone - Vrechlap		5	320
			Danslab on Tour	SALLY	14	1.710
5	Ika Schwander	1	Someone I tell you, in another time will remember us	Via Zuid	13	634
6	Jelle Huizinga	1	Zucht	Festival Cement	8	392
7	King Sisters	1	Close to Harmony	Festival Cement	20	1.262
7	Laila Claessen	1	Soma & Skeleton	Via Zuid	8	253
8	Lieke van er Vegt	1	Kom je?	Zwolsse Theaters	11	527
9	Marleen Hendrickx	1	Herculine Barbine 1.0	Buro Pees	4	178
10	Mireia Varón Gallofré	1	Skin Hunger	SALLY	3	37
11	Rajja Gomes Iglesias & Judith Westbroek	1	Artist in School II	Het Laagland	7	1.429
12	Rosa Vrij	1	The chair, the wig and the sheep	IMPACT	3	144
13	Sebas van der Donk	1	Tegenwind	Nyxland	4	190
14	Sellam El Achari	2	Loneliness	SALLY	4	103
			Memories		7	523
15	Sharon Wesseling	2	fiVe	20Hertz	7	409
			DisConnect		2	122
16	Sharon Wesseling & Mireia Varón Gallofré	1	Dans voor iedereen	Via Zuid	1	49
17	Tirza Riphagen	1	Aan Tafel	SALLY	3	161
Totaal A		24			185	12.944

* totaal aantal streams per 31 december door de podcast-platforms opgegeven. De specifieke gegevens over de luisteraars zijn onbekend.

B Reprises en doorgespeelde voorstellingen/projecten gerealiseerd vóór 2024						
1	Club Lam	1	Maankoningin	Club Lam	17	1.482
2	Ika Schwander	1	é vero é vero é vero	Cement Festival	1	68
3	Jennifer Romen	1	Delusion	Oxygen	14	5.356
4	Marleen Hendrickx	1	Iets met boeren	Buro Pees	3	395
5	Naomi Steijger	1	Zwermelingen, de podcast	VPRO NPO	1	141.884
6	Princess Isatu Hassan Bangura	1	Great Apes of the West Coast	NTGent	11	1.514
7	Rosa Vrij	1	Huis	IMPACT	1	14
8	Roshanak Morrowatian	1	Kites	Rover	1	50
9	Sharon Wesseling	1	Grondslag	20Hertz	13	1.164.094
Totaal B		9			62	1.314.857

*1 totaal aantal streams in 2024 per 31 december door de podcast-platforms opgegeven. De specifieke gegevens over de luisteraars zijn onbekend.

*2 inclusief twee TV uitzendingen; 21 01 24 Hart van Nederland (776.000 kijkers) en 22 01 24 NOS Jeugdjournaal (387.000 kijkers).

C Voorstellingen en projecten van uitgestroomde makers waarbij VIA ZUID in 2024 betrokken is geweest in het kader van de Nieuwe Makers Regeling 2022-2024						
1	Celine Daemen	1	Songs for a Passerby	Silbersee	71	1.353
2	Roshanak Morrowatian	1	House of Strength	Rover	5	297
Totaal C		2			76	1.650

D Talentontwikkeltrajecten						
	Makers	trajecttitel	Partner	aantal uitvoeringen	bezoekcijfers	
1	Sharon Wesseling, Sellam El Achari, Tirza Riphagen, Mireia Varón Gallofré	Danslab	SALLY	17	824	
2	Laila Claessen, Sander Deckx, Sjaïd Foncé, Nina Iggy, Sofie Kramer, Thirza Riphagen, Annabel Schouten en Dirk Vaessen	Talentlab	TgM	6	738	
3	Julia Warren, Nader Adabnejad, Wieke van Rosmalen en Koen de Witte	Muzieklab	Intro in situ	1	65	
4	Sellam El Achari	Co-Laboration	schrit_tmacher/HvdK	4	248	
Totaal D				28	1.875	

E Geïniteerde projecten						
	Makers	projecttitel	Partner	aantal uitvoeringen	bezoekcijfers	
1	Rajja Gomes Iglesias & Judith Westbroek	Sneak Peek 1 - 23 januari 2024	THT - Sittard	1	56	
2	Sofie Kramer	Sneak Peek 2 - 13 maart 2024	PLT Heerlen	1	28	
3	Annelie, Joske & Marthe Koning (King Sisters)	Sneak Peek 3 - 12 april 2024	Theater a/h Vrijthof	1	25	
4	Sebas van der Donk, Julia Warren, Nader Adabnejad, Wieke van Rosmalen en Koen de Witte	Sneak Peek 4 - 16 mei 2023	THT - Sittard	1	26	
5	Nienke Nasserian	Sneak Peek 5 - 25 juni 2024	Munttheater - Weert	1	40	
6	Laila Claessen en Boris de Klerk	Sneak Peek 6 - 2 oktober 2024	PLT Heerlen	1	32	
7	Rajja Gomes Iglesias & Judith Westbroek	Sneak Peek 7 - 1 november 2024	THT - Sittard	1	68	
8	Sharon Wesseling en Sebas van der Donk	Sneak Peek 8 - 14 november 2024	ECI Cultuurfabriek	1	15	
9	Rosa Vrij en Marleen Hendrickx	Sneak Peek 9 - 23 november 2024	Theater a/h Vrijthof	1	58	
10	Sharon Wesseling	Residentie 1	Cultuurhuis - Heerlen			
11	MOHA, Naomi Steijger, Princess Isatu Hassan Bangura en Sofie Kramer	Winternights#9	SoAP, C TAKT	43	925	
12	MOHA	We live here, who cares?	Cultuurmakers Maastricht, SoAP, Woonpunt	53	390	
Totaal D				105	1.663	

Zichtbaarheid en bereik van Via Zuid in 2024

BIJLAGE 4

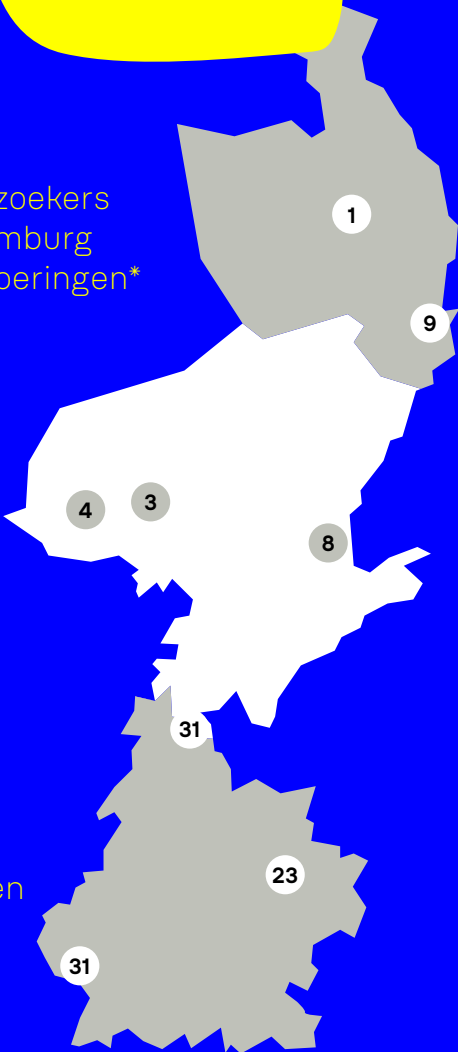
Aantal uitvoeringen per gemeente in Limburg

Heerlen	23
Maastricht	31
Roermond	8
Sittard-Geleen	31
Swartbroek	3
Venlo	9
Venray	1
Weert	4

143.780 bereikte bezoekers in Noord-Limburg met 14 uitvoeringen*

1.047 bereikte bezoekers in Midden-Limburg met 11 uitvoeringen

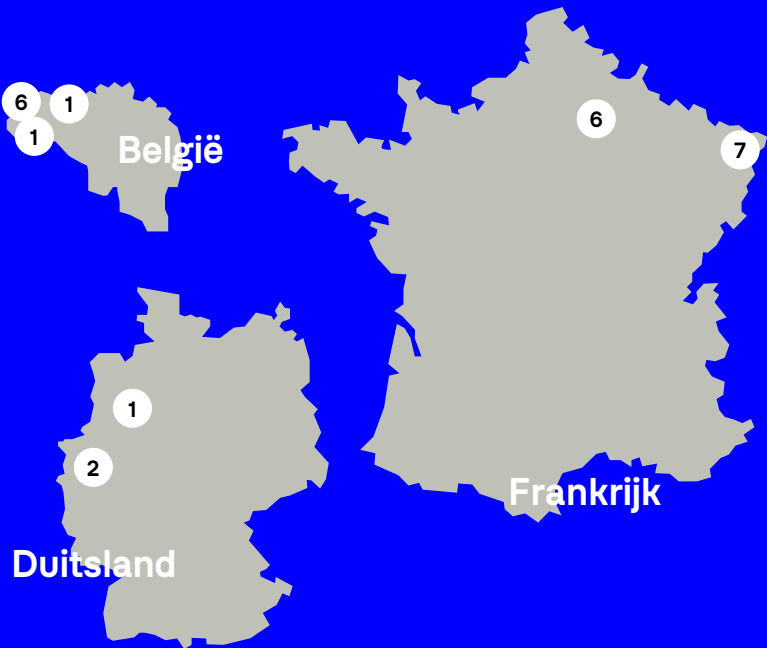
6.197 bereikte bezoekers in Zuid-Limburg met 86 uitvoeringen

In Limburg bereikten we in totaal 151.024 bezoekers met 110 uitvoeringen

Aantal uitvoeringen per stad per land

België		Polen	
Antwerpen	1	Wroclaw	9
Menen	1	Schotland	
Oostende	6	Glasgow	10
Duitsland		Taiwan	
Aken	2	Kaohsiung	15
Münster	1	Verenigde Staten	
Frankrijk		Austin, TX	3
Reims	6	Washington	1
Strasbourg	7	Zuid-Korea	
		Bucheon	10

Aantal uitvoeringen per stad in Nederland

via 55
zuid

Alkmaar	1	Heerenveen	1
Almere	1	Heerhugowaard	1
Amersfoort	4	Hilversum	2
Amsterdam	41	Hoorn	2
Apeldoorn	1	Leiden	1
Arnhem	1	Oss	1
Breda	2	Purmerend	2
Den Haag	4	Rotterdam	9
Diemen	1	's-Hertogenbosch	12
Dordrecht	1	Tilburg	3
Drachten	2	Utrecht	20
Eindhoven	5	Veghel	1
Emmen	1	Waalwijk	1
Groningen	4	Zaltbommel	2
Haarlem	6	Zwolle	8

1.175.213* bereikte bezoekers
in Nederland (m.u.v. Limburg)
met 141 uitvoeringen

*inclusief podcast luisteraars en tv-kijkers

PRESTATIEOVERZICHT INTRO IN SITU

Prestatieoverzicht 2024 Intro in Situ

AANBOD

PRODUCTIES

1	Nieuwe eigen producties totaal	2
2	Nieuwe coproducties totaal	10
3	Reprise eigen productie	
4	Reprise coproductie	4
5	Totaal producties (1+2+3+4)	16
	Uitsplitsing totaal producties	
6	Producties grote zaal (vanaf 401 stoelen)	
7	Producties midden (201 stoelen t/m 400 stoelen) en kleine zaal (tot en met 200 stoelen)	

VOORSTELLINGEN

8	Reguliere voorstellingen standplaats	24
9	Reguliere voorstellingen buiten standplaats	62
10	Reguliere voorstellingen buitenland	1
11	Reguliere voorstellingen totaal (8+9+10)	87
14	Schoolgebonden voorstellingen MBO/HO	1
15	Schoolgebonden voorstellingen totaal (12+13+14)	1
16	Totaal voorstellingen (11+15)	88

OVERIGE ACTIVITEITEN

17	Schoolgebonden activiteiten	
18	Openbare activiteiten	20
19	Totaal overige activiteiten (17+18)	20

BEREIK

BEZOEK VOORSTELLINGEN

1	Bezoeken reguliere voorstellingen standplaats	1000
2	Bezoeken reguliere voorstellingen buiten standplaats	7500
3	Bezoeken reguliere voorstellingen buitenland	350
4	Totaal bezoeken reguliere voorstellingen (1+2+3)	8850
5	Bezoeken schoolgebonden voorstellingen primair onderwijs	
6	Bezoeken schoolgebonden voorstellingen voortgezet onderwijs	50
7	Bezoeken schoolgebonden voorstellingen MBO/HO	
8	Totaal bezoeken schoolgebonden voorstellingen (5+6+7)	50
9	Totaal bezoeken(4+8)	8850
	Specificatie bezoeken	
10	Gratis bezoeken	6350
11	Betaalde bezoeken	2500

DEELNAME OVERIGE ACTIVITEITEN

12	Deelnames schoolgebonden activiteiten (po/vo/mbo/ho)	
13	Deelnames openbare activiteiten	20
14	Totaal deelnames activiteiten (12+13)	20
15	Bezoeken website totaal	5000
16	Aantal unieke bezoekers website	2000

intro in situ*

*

2024

PUBLIEKSFUNCTIE - uitvoeringen

a. Uitvoeringen in Limburg, waarvan in	88
-Zuid Limburg	87
-Midden Limburg	1
-Noord Limburg	0
b. Uitvoeringen in de rest van Nederland	3
c. Uitvoeringen in het buitenland	2
Totaal aantal uitvoeringen	93

PUBLIEKSFUNCTIE - bezoekers

a. Aantal bezoekers in Limburg	8500
b. Aantal bezoekers in de rest van Nederland	250
c. Aantal bezoekers in het buitenland	100

Totaal aantal bezoekers **8850**

EDUCATIE (zie toelichting 1)

Aantal educatieve activiteiten 5

Aantal deelnemers educatieve activiteiten

TALENTONTWIKKELING (zie toelichting 2)

Aantal activiteiten gericht op talentontwikkeling *1 65

SAMENWERKING

Aantal activiteiten gericht op samenwerking 75

b. Aantal samenwerkingspartners *2 25